

ђ) овјерену копију пасоша.

(2) Филијала Завода не може издати радну дозволу ако на евиденцији незапослених у бироу према сједишту послодавца има незапослених лица одговарајуће стручне спреме, која испуњавају услове тражене захтјевом из става 1. тачка г) овог члана, осим у случајевима ако незапослена лица са евиденције одбију запослење у траженој струци.

(3) Изузетно од става 2. овог члана, страним улагачима или оснивачима привредног друштва, односно предузећа са сједиштем у Републици, филијала Завода ће издати радну дозволу без обзира да ли на евиденцији незапослених има лица која испуњавају услове тражене захтјевом за издавање радне дозволе.

(4) Странци који обављају волонтерски рад у хуманитарним организацијама, удружењима грађана или фондацијама ослобођени су обавезе прибављања радне дозволе.

Члан 7.

(1) Против рјешења донесеног од надлежне филијале Завода у смислу члана 5. овог закона послодавац може изјавити жалбу директору Завода у року од 15 дана од дана пријема рјешења.

(2) Директор Завода је дужан да одлучи по жалби у року од 30 дана од дана њеног подношења.

Члан 8.

Радна дозвола издата по захтјеву једног послодавца не може се преносити на другог послодавца у циљу обављања рада дужег од пуног радног времена.

Члан 9.

(1) Радна дозвола издаје се за одређено радно мјесто и за одређену врсту посла на три мјесеца краће од времена важења путне исправе.

(2) Радна дозвола не може се издати са роком важења дужим од једне године.

Члан 10.

Радну дозволу за рад у Републици не морају имати следеће категорије странаца:

а) лица која се именују на позиције члана надзорног одбора правних лица са сједиштем у Републици основног као привредно друштво у већинском власништву правног, односно физичког лица, ако именовање нема карактер радног односа, нити рад на тим позицијама траје дуже од укупно три мјесеца годишње,

б) оснивачи привредног друштва, односно предузећа са сједиштем у Републици који у том привредном друштву, односно предузећу обављају одређене послове, ако такав рад нема карактер радног односа, нити траје дуже од укупно три мјесеца годишње,

в) универзитетски наставници које високошколске установе у Републици ангажују, научници на научном или стручном усавршавању, научници који су представници међународних организација, те научници који учествују у спровођењу научноистраживачких пројеката важних за Републику,

г) стручњаци, наставници и предавачи страних културних и образовних институција који у Републици обављају свој стручни посао у оквиру програма културне и образовне сарадње,

д) цивилини и војни службеници влада других држава који у Босну и Херцеговину (у даљем тексту: БиХ) долазе да раде на основу уговора о сарадњи са органима БиХ,

ђ) чланови научних међународних мисија који обављају истраживања у БиХ,

е) представници вјерских заједница регистрованих у БиХ док обављају посао који је искључиво у вези са вјерском службом,

ж) страни дописници акредитовани у БиХ или извјештачи страних медија,

з) умјетници и техничко особље, односно аутори и извођачи оперских, балетних, драмских и других позоришних приредби или концертних, ликовних и других културних приредби или аутори и извођачи у области музичке, музичко-сценске, плесне и балетне умјетности, као и пратеће извјештачко, организационо и техничко особље које учествује у културним радионицама, сусретима и колонијама, ако због тога у БиХ не бораве дуже од 30 дана непрекидно нити дуже од укупно три мјесеца годишње са прекидима,

и) странци који на основу уговора са Савјетом министара, Министарством одбране БиХ, Министарством правде БиХ или Министарством безбједности БиХ и Владом Републике Српске обављају послове за потребе одбране, правног система или безбједности државе или се стручно усавршавају у тим областима,

ј) странци који у Републику долазе ради учествовања на спортским и шаховским приредбама,

к) стручњаци у области заштите културне баштине, библиотекарства и архивистике, ако због тога у Републици не бораве дуже од 30 дана непрекидно нити дуже од укупно три мјесеца годишње са прекидима,

л) странци које је упутио страни послодавац, а који омогућавају стручно усавршавање и обуку лицима запосленим код физичких или правних лица са сједиштем у Републици, у трајању од укупно три мјесеца годишње,

љ) странци којима је одобрен привремени боравак у сврху стручног усавршавања или обуке, ако њихово стручно усавршавање не траје дуже од укупно три мјесеца годишње,

м) странци који обављају послове у вези са испоруком, монтажом и сервисом машина или опреме, ако њихов рад не траје дуже од 30 дана непрекидно нити дуже од укупно три мјесеца годишње са прекидима,

н) странци који учествују на организованим научним стручним скуповима и семинарима,

њ) странци који учествују на сајамским или изложбеним приредбама на којима излаже њихов послодавац,

о) странци запослени у циркусима или забавним парковима, ако у БиХ не бораве дуже од три мјесеца годишње,

и) странац са којим је држављанин Републике, односно БиХ у браку или ванбрачној заједници или је дијете држављанина Републике, односно БиХ, ако има одобрен боравак у БиХ и

р) странци који у Републици имају статус редовног ученика или студента када обављају послове привременог карактера у складу са прописима који регулишу такво обављање послова.

Члан 11.

(1) Радна дозвола престаје да важи:

а) истеком рока важења на који је издата и истеком године дана од дана издавања,

б) неodobравањем, престанком или отказом привременог боравака у БиХ,

в) престанком важења уговора о раду и

г) стављањем ван снаге радне дозволе.

(2) У случајевима из т. б), в) и г) става 1. овог члана радна дозвола престаје да важи са даном коначности рјешења.

(3) Захтјев за продужење радне дозволе послодавац је дужан да поднесе у року од 30 дана прије њеног истека.

Члан 12.

(1) Странцу који је правоснажно осуђен за кривично дјело за које се може изрећи казна затвора или му је изречена прекршајна санкција, заштитна мјера забране вршења позива, дјелатности или дужности, надлежна филијала Завода ће рјешењем ставити ван снаге важећу радну дозволу и у року од три дана доставити је послодавцу

код кога је странац запослен и Републичкој инспекцији рада.

(2) Надлежни суд дужан је да достави пресуду или рјешење из става 1. овог члана надлежној филијали Завода.

(3) Против рјешења о стављању ван снаге радне дозволе послодавац или странац могу изјавити жалбу министру надлежном за послове рада у року од 15 дана од дана пријема рјешења.

(4) Министар надлежан за послове рада о жалби из става 3. овог члана одлучује рјешењем које је коначно и против њега се не може водити управни спор.

(5) Лицу из става 1. овог члана не може се издати нова радна дозвола прије истека године дана од дана одузимања радне дозволе.

Члан 13.

О издатим радним дозволама Завод води евиденције према обилежјима по којима води остале евиденције које су саставни дио статистичке евиденције Завода и које морају бити јавне и транспарентне.

Члан 14.

Надзор над примјеном одредаба овог закона врши Републичка инспекција рада у складу са законом.

Члан 15.

(1) Новчаном казном од 500 до 50.000 КМ казниће се за прекршај послодавац, ако:

а) запосли странца без радне дозволе,

б) са странцем не закључи уговор о раду, у складу са чланом 2. овог закона,

в) странца распореди на послове који нису у складу са радном дозволом и уговором о раду,

г) радну дозволу издату странцу пренесе на другог послодавца, противно члану 8. овог закона и

д) странцу продужи рад након престанка важења радне дозволе, противно члану 9. овог закона.

(2) Послодавцу који понови прекршај из става 1. овог члана, инспектор рада ће изрећи мјеру забране обављања дјелатности, у трајању до шест мјесеци.

(3) За прекршај из става 1. овог члана казниће се одговорно лице код послодавца новчаном казном од 50 до 15.000 КМ.

Члан 16.

Поступци за издавање радних дозвола почети прије ступања на снагу овог закона окончаће се према прописима који су важили до дана ступања на снагу овог закона.

Члан 17.

Ступањем на снагу овог закона престаје да важи Закон о запошљавању страних држављана и лица без држављанства ("Службени гласник Републике Српске", бр 97/04, 96/05 и 123/06).

Члан 18.

Овај закон ступа на снагу осмог дана од дана објављивања у "Службеном гласнику Републике Српске".

Број: 01-397/09
11. марта 2009. године
Бања Лука

Предсједник
Народне скупштине,
Мр Игор Радојичић, с.р.

451

На основу тачке 2. Амандмана XL на Устав Републике Српске ("Службени гласник Републике Српске", број 28/94), доносим

УКАЗ

О ПРОГЛАШЕЊУ ЗАКОНА О БАЊАМА

Проглашавам Закон о бањама, који је Народна скупштина Републике Српске усвојила на Двадесет осмој сјед-

ници, одржаној 11. марта 2009. године - а Вијеће народа 23. марта 2009. године потврдило да усвојеним Законом о бањама није угрожен витални национални интерес конститутивних народа у Републици Српској.

Број: 01-020-283/09
24. марта 2009. године
Бања Лука

Предсједник
Републике,
Др Рајко Кузмановић, с.р.

ЗАКОН

О БАЊАМА

Члан 1.

Овим законом уређује се начин искоришћавања природних љековитих фактора, дефинишу субјекти који обављају бањску дјелатност, одређују врсте услуга које се пружају у бањама, те услови за обављање бањске дјелатности.

Члан 2.

Изрази који се користе у овом закону имају следеће значење:

а) здравствена заштита у бањама је превенција, лијечење и општа рехабилитација болести и повреда. Основни вид здравствене заштите у бањама је балнеолошка и балнеофизикална терапија,

б) бањски туризам је врста здравственог туризма који се практикује у бањама са циљем промоције здравља, одмора и релаксације и

в) велнес у смислу овог закона подразумева боравак у бањама мотивисан жељом за остварењем хармоничног здравственог стања духа и тијела. Састоји се од четири елемента: физичке активности, здраве исхране, духовне активности и релаксације.

Члан 3.

(1) Природни љековити фактори су: подземне термоминералне и радиоактивне воде, љековито блато, љековити пијесак и љековити гасови, клима, те остали природни услови средине чија су љековита својства научно доказана и који се користе у терапијске сврхе.

(2) Природни љековити фактори су природна добра од општег интереса који се налазе под посебном друштвеном заштитом.

(3) Природне љековите факторе могу користити јавне установе или привредна друштва уколико имају дозволу за обављање здравствене, туристичке или неке друге привредне или услужне дјелатности под условима утврђеним прописима о обављању здравствене, односно туристичке дјелатности, као и уколико испуњавају услове за обављање бањске дјелатности у складу са овим законом (у даљем тексту: корисник природног љековитог фактора).

Члан 4.

(1) Искоришћавање природних љековитих фактора обавља се у складу са начелима економичности и одрживог коришћења природних ресурса ради задовољавања ширих друштвених потреба.

(2) Уколико је на подручју гдје се налази извор или налазиште природног љековитог фактора ограничена могућност његовог искоришћавања, у том случају неопходно је примарно задовољити потребе лијечења.

(3) Ако могућност употребе и искоришћавања природних љековитих фактора превазилази потребе лијечења, онда се ти фактори могу користити прије свега за туристичке и друге привредне потребе.

(4) Уколико се мишљењем надлежне институције из члана 6. став 1. овог закона утврди да је ријеч о обновљивим природним љековитим факторима или да утврђене залихе тих ресурса омогућавају да се према начину и количини експлоатације, природни љековити фактор може користити дужи период, али не мање од 100 го-

дина, корисници природног њековитог фактора могу природни њековити фактор прометовати, односно користити и у комерцијалне сврхе (паковање, продаја), уз плаћање уговорене концесионе накнаде.

(5) Министар надлежан за послове здравља, у сарадњи са министром надлежним за послове туризма, правилником прописује начин декларисања, услове за продају и рекламирање природног њековитог фактора.

Члан 5.

Искоришћавање природних њековитих фактора који се односе на подземне воде обавља се у складу са прописима из области рударства и прописима из области концесија.

Члан 6.

(1) Министар надлежан за послове здравља, на приједлог јединице локалне самоуправе или корисника природног њековитог фактора и уз мишљење институције која се бави анализом природних фактора, рјешењем утврђује који природни фактори у поједином подручју имају својство природних њековитих фактора.

(2) Саставни дио мишљења из става 1. овог члана представља и елаборат о квалитету и терапијској вриједности природног њековитог фактора.

(3) Министар надлежан за послове здравља правилником прописује садржај елабората из става 2. овог члана и услове које мора да испуњава институција за давање мишљења о терапијској вриједности природног њековитог фактора.

(4) Министар надлежан за послове здравља рјешењем овлашћује институције за давање мишљења о терапијској вриједности њековитог фактора.

Члан 7.

(1) Рјешењем о утврђивању природног њековитог фактора одређују се мјере за заштиту природног њековитог фактора, односно његовог извора или налазишта.

(2) На рјешење из става 1. овог члана у дијелу који се односи на заштитне мјере природног њековитог фактора, односно његовог извора или налазишта сагласност даје министар надлежан за област екологије, односно рударства, те Завод за заштиту културног, историјског и природног наслеђа, уколико је ријеч о заштићеном локалитету, односно подручју.

Члан 8.

(1) Јединица локалне самоуправе одређује уже и шире заштитно подручје у складу са мишљењем надлежне институције из члана 6. овог закона.

(2) Заштитно подручје обухвата ужу и ширу околину природног њековитог фактора, које се односи на заштиту извора природног њековитог фактора у оквиру којег је забрањено обављати радње и активности које би могле негативно да утичу на количину, квалитет и одрживост природног њековитог фактора.

(3) Уже заштитно подручје одређује се урбанистичко-планском документацијом.

Члан 9.

(1) Право искоришћавања природног њековитог фактора из члана 3. овог закона стиче се концесијом.

(2) Концесија за искоришћавање природних њековитих фактора у својини Републике Српске може се дати домаћем и страном правном лицу у сврху обављања здравствене заштите и бањског туризма.

(3) Влада Републике Српске, на приједлог Комисије за концесије, доноси одлуку о додјели концесије за искоришћавање природних њековитих фактора из члана 3. овог закона.

Члан 10.

(1) Корисник концесије плаћа концесиону накнаду за искоришћавање природних њековитих фактора.

(2) Концесиона накнада плаћа се према количини искоришћеног природног њековитог фактора, у складу са прописима из области концесија.

(3) Влада Републике Српске може одлучити да се концесиона накнада плаћа у нижем износу ако се концесија додјељује за потребе здравственог лијечења становништва Републике Српске или за потребе социјалне или сличне дјелатности, осим за обављање привредне дјелатности и других дјелатности које се обављају на тржишним основима.

Члан 11.

Просторна цјелина, простор или мјесто (у даљем тексту: географско подручје) у којем се налази природни њековити фактор може да се прогласи бањом у случајевима предвиђеним овим законом.

Члан 12.

Јединица локалне самоуправе омогућава развој бања и других мјеста у којима се налазе природни њековити фактори у складу са просторним планом, основима регулационог плана и другом урбанистичко-планском документацијом.

Члан 13.

(1) Бања је заокружено географско подручје на којем постоји или се користи један или више природних њековитих фактора и која испуњава услове у погледу уређености и опремљености за њихово дугорочно коришћење у складу са одредбама овог закона.

(2) Бање могу бити:

а) купалишта (топлице), ако за лијечење, рехабилитацију, превенцију болести и промоцију здравља употребљавају подземне термоминералне и радиоактивне воде, њековито блато, њековито пијесак или њековите гасове и

б) климатска љечилишта, ако за лијечење, рехабилитацију, превенцију болести и промоцију здравља употребљавају климатске карактеристике подручја.

Члан 14.

(1) Министар надлежан за послове туризма у сагласности са министром надлежним за послове здравља и уз претходно прибављена мишљења министара надлежних за послове заштите животне средине, водопривреде и урбанизма, а на приједлог јединице локалне самоуправе или корисника природних њековитих фактора проглашава географско подручје које се сматра бањом ако:

а) се у географском подручју налази природни њековити фактор,

б) се у географском подручју налазе примјерени, техничко и хигијенски уређени здравствени објекти и уређаји,

в) је у географском подручју организована здравствена служба и пружање здравствених третмана,

г) географско подручје има уређене комуналне уређаје и инфраструктуру за комуналну и личну хигијену,

д) се природни њековити фактори користе за промоцију здравља (велнес, фитнес) и туристичку рекреацију, у складу са чланом 4. став 3. овог закона,

ђ) географско подручје има усвојен регулациони план који предвиђа постојање и развој бања,

е) постоје добре саобраћајне везе са насељеним мјестом,

ж) су у географском подручју смјештени одговарајући туристички и угоститељски објекти са пратећом понудом и

з) се географско подручје одликује урбаном естетиком (шеталишта, паркови, травнате површине, уређене фасаде кућа, чистоћа итд.).

(2) Ако географско подручје испуњава само услове из става 1. тачка а) овог члана, може бити проглашено бањом уколико у року који не смије бити дужи од пет година, а који споразумно одреде органи из става 1. овог члана, испуни остале прописане законске услове за бању.

(3) Ако географско подручје у року од пет година не испуни услове из става 1. овог члана, губи статус бање.

(4) Јединица локалне самоуправе и корисници природног њековитог фактора могу поново покренути поступак за проглашење географског подручја бањом уколико се испуне сви услови из става 1. овог члана.

(5) Трошкове поступка проглашавања географског подручја бањом сноси јединица локалне самоуправе, односно корисници природног њековитог фактора који су поднијели такав приједлог.

(6) Поступак којим се утврђују да ли су испуњени услови за проглашење географског подручја бањом спроводи Комисија именована од министра надлежног за послове туризма.

(7) Министар надлежан за послове туризма, у сарадњи са министром надлежним за послове здравља и министрима надлежним за послове урбанизма, екологије, правилником ће прописати критеријуме за проглашење бање из става 1. овог члана.

Члан 15.

(1) Бањом управља јавна установа или привредно друштво, које води рачуна о њеном очувању, коришћењу и унапређивању у складу са чланом 4. овог закона.

(2) Корисници природног њековитог фактора сваке треће године провјеравају квалитет природног њековитог фактора и дају на увид министарству надлежном за послове здравља.

(3) Корисник природног њековитог фактора организује сталну хигијенску и техничку контролу, а уколико постоје оправдани разлози, министарство надлежно за послове здравља може од субјекта који управља бањом захтијевати пријевремену провјеру квалитета природног њековитог фактора.

(4) Корисник природног њековитог фактора обавезан је да обезбиди уређаје и опрему за заштиту од загађивања и других штетних утицаја у коришћењу природног њековитог фактора.

Члан 16.

Заштита, унапређивање и коришћење подручја бање врши се у складу са овим законом и законима који уређују област заштите и коришћења природних добара, заштите животне средине, туризма, просторног уређења, урбанизма и здравствене заштите.

Члан 17.

(1) Јединица локалне самоуправе планским документом прописује посебно уређење бање.

(2) Планским документом из става 1. овог члана уређују се питања у вези са употребом природног њековитог фактора и уређењем бање, а посебно питања:

- а) заштите и очувања природних њековитих фактора,
- б) изградње и уређења бања и угоститељско-туристичких објеката,
- в) права и обавезе гостију у вези са употребом природног њековитог фактора,
- г) употребе и одржавања комуналних уређаја и јавних насада,
- д) спречавања активности које могу да наруше основна обилежја и својства бање,
- ђ) одржавања хигијене и јавног и кућног реда,
- е) стварања и развоја робне марке бање, те њене промоције и
- ж) начина, те услова сарадње јавног и приватног сектора на подручју бање приликом њеног развоја и промоције.

(3) Пословање у складу са планским документом из ст. 1. и 2. овог члана обавезује је за јавне установе, односно за привредна друштва која управљају бањом.

Члан 18.

Корисници бањских услуга употребљавају природне њековите факторе у складу са планским документом из члана 17. овог закона.

Члан 19.

Јавне установе или привредни субјекти који управљају бањама могу закључивати уговоре са Фондом за здравствено осигурање, заводима из области здравствене заштите, односно са путничким агенцијама и другим правним лицима о прихватању и смјештају осигураника, односно гостију.

Члан 20.

(1) У бањама се у сврху превенције болести, лијечења и рехабилитације терапије обављају употребом природних њековитих фактора, физиотерапеутских и других савремених физикалних средстава и лијекова, који превентивно дјелују и спречавају обољења, лијече и медицински рехабилитију болеснике, односно путем примјене осталих физикалних агенаса и лијекова.

(2) Пружање здравствених услуга у оквиру бање обавља се у складу са прописима из области здравствене заштите.

Члан 21.

Уколико постоје могућности за употребу природног њековитог фактора у туристичке и друге привредне сврхе у складу са чланом 4. став 3. овог закона, у склопу бања може се организовати пружање велнес услуга.

Члан 22.

(1) Велнес услуге у смислу члана 14. став 1. тачка д) овог закона подразумијевају употребу физикалне медицине, те опуштање и његу и љепоту тијела, уз могућност коришћења природног њековитог фактора, а у сврху рекреације, релаксације и превенције болести (различите врсте сауна, масажа и сл.).

(2) Велнес услуге у смислу члана 14. став 1. тачка д) овог закона пружају се у склопу угоститељских објеката за смјештај или у засебним грађевинским цјелинама, и то у амбијенту који одговара основној намјени велнеса - опуштању духа и тијела.

Члан 23.

(1) Надзор над примјеном овог закона и прописа донесених на основу њега врше министарство надлежно за послове здравља, министарство надлежно за послове туризма и министарство надлежно за послове индустрије, енергетике и рударства.

(2) Инспекцијски надзор над примјеном овог закона врши надлежна инспекција у складу са овлашћењима утврђеним посебним законима из области здравствене заштите, туризма, угоститељства, просторног уређења, екологије, индустрије и рударства.

Члан 24.

(1) Новчаном казном од 5.000 КМ до 30.000 КМ казниће се за прекршај правно лице ако:

- а) у супротности са одредбама чл. 4. и 5. овог закона продаје или рекламира природни њековити фактор,
- б) користи природне њековите факторе прије него што добије одобрење надлежног органа из чл. 6, 9. и 14. овог закона и
- в) ако се не придржава планског документа јединице локалне самоуправе из члана 17. овог закона.

(2) За прекршај из става 1. овог члана казниће се одговорно лице у правном лицу новчаном казном од 2.000 КМ до 15.000 КМ.

Члан 25.

(1) Новчаном казном од 3.000 КМ до 20.000 КМ казниће се за прекршај правно лице ако:

- а) у супротности са издатим одобрењем из члана 8. овог закона обавља у жељем или ширум заштитном под-

ручју природног љековитог фактора послове који нису дозвољени,

б) не провјерава квалитет природног љековитог фактора у периоду предвиђеним чланом 15. овог закона или ако мијења квалитет природног љековитог фактора и

в) не обезбједи уређаје и опрему за заштиту од загађивања и других штетних утицаја у коришћењу природног љековитог фактора.

(2) За прекршај из става 1. овог члана казниће се одговорно лице у правном лицу новчаном казном од 1.500 КМ до 10.000 КМ.

Члан 26.

(1) Министар надлежан за послове здравља ће у року од шест мјесеци од дана ступања на снагу овог закона доијети:

а) правилник о начину декларисања, условима за продају и начину рекламирања природног љековитог фактора из члана 4. став 5. овог закона и

б) правилник о садржају елабората и о критеријумима за овлашћивање институција за давање мишљења о терапијској вриједности љековитог фактора из члана 6. став 3. овог закона.

(2) Министар надлежан за послове туризма ће у року од шест мјесеци од дана ступања на снагу овог закона доијети правилник о критеријумима за проглашење бање из члана 14. овог закона.

Члан 27.

Сви корисници природног љековитог фактора, односно јавне установе или привредна друштва која управљају бањама и који ступањем на снагу овог закона не испуњавају услове, а обављају бањску дјелатност у Републици Српској обавезни су да у року од годину дана од дана доношења прописа из члана 14. став 7. овог закона ускладе своје пословање са одредбама овог закона.

Члан 28.

Овај закон ступа на снагу осмог дана од дана објављивања у "Службеном гласнику Републике Српске".

Број: 01-398/09
11. марта 2009. године
Бања Лука

Предсједник
Народне скупштине,
Мр Игор Радојичић, с.р.

452

На основу тачке 2. Амандмана XL на Устав Републике Српске ("Службени гласник Републике Српске", број 28/94), доносим

УКАЗ

О ПРОГЛАШЕЊУ ЗАКОНА О ИЗМЈЕНАМА И ДОПУНАМА ЗАКОНА О ОРУЖЈУ И МУНИЦИЈИ

Проглашавам Закон о измјенама и допунама Закона о оружју и муницији, који је Народна скупштина Републике Српске усвојила на Двадесет осмој сједници, одржаној 11. марта 2009. године - а Вијеће народа 23. марта 2009. године потврдило да усвојеним Законом о измјенама и допунама Закона о оружју и муницији није угрожен витални национални интерес конститутивних народа у Републици Српској.

Број: 01-020-285/09
24. марта 2009. године
Бања Лука

Предсједник
Републике,
Др Рајко Кузмановић, с.р.

ЗАКОН

О ИЗМЈЕНАМА И ДОПУНАМА ЗАКОНА О ОРУЖЈУ И МУНИЦИЈИ

Члан 1.

У Закону о оружју и муницији ("Службени гласник Републике Српске", број 70/07) у члану 4. у тачки б) ријечи: "односно које је демилитаризовано" и запета бришу се.

Члан 2.

У члану 5. у тачки ж) тачка се замјењује запетом, а послје тачке ж) додаје се нова тачка з), која гласи:

"з) неупотребљиво оружје је оружје које је трајно онеспособљено за употребу, код којег је цијев трајно затворена цијелом својом дужином или је лежиште метка трајно затворено, а уколико је ријеч о оружју код којег се цијев може измијенити без употребе алата, цијев мора бити подред трајног затварања и трајно повезана са кућиштем".

Члан 3.

У члану 7. у ставу (1) послје ријечи: "ватреног оружја" брише се запета.

Члан 4.

Назив главе: "II - НАБАВЉАЊЕ, ДРЖАЊЕ И НОШЕЊЕ ОРУЖЈА И МУНИЦИЈЕ" мијења се и гласи: "II - НАБАВЉАЊЕ ОРУЖЈА И МУНИЦИЈЕ".

Члан 5.

У члану 8. у ст. (4) и (7) ријечи: "ст. (1) и (2)" замјењују се ријечима: "става (1)".

У истом члану у ставу (5) број: "(2)" замјењује се бројем: "(3)", а послје ријечи: "метака" додају се ријечи: "о чему се води евиденција".

Члан 6.

У члану 10. ст. (1), (2) и (3) мијењају се и гласе:

"(1) Одобрење за набављање оружја или муниције издаје се лицу које уз захтјев за набављање оружја приложи доказе да испуњава следеће услове:

а) да има навршену 21 годину, а за набављање спорског и ловачког оружја навршених 18 година живота, што се доказује фотокопијом личне карте,

б) да је здравствено способно за држање и ношење оружја, што се доказује увјерењем овлашћене здравствене организације које важи шест мјесеци од дана издавања,

в) да није осуђивано за кривична дјела која се гоне по службеној дужности, а која су прописана Кривичним законом Републике Српске и Кривичним законом Босне и Херцеговине,

г) да се против лица не води кривични поступак за кривична дјела која се гоне по службеној дужности, што се доказује увјерењем о невођењу кривичног поступка,

д) да није кажњавано за прекршај јавног реда и мира, или прекршај утврђен овим законом, као и за прекршај са обиљежјем насиља утврђен другим законом,

ђ) да се против лица не води прекршајни поступак за прекршај јавног реда и мира, или прекршај утврђен овим законом, као и прекршај са обиљежјем насиља утврђен другим законом, што се доказује увјерењем о невођењу прекршајног поступка,

е) да је обучено за руковање ватреним оружјем, што се доказује увјерењем стручне овлашћене организације,

ж) да има положен ловачки испит и да је члан ловачког удружења, када је у питању набављање ловачког оружја, што се доказује увјерењем о положеном ловачком испиту и увјерењем о чланству у ловачком удружењу.

(2) Одобрење за набављање оружја неће се издати лицу које не испуњава услове прописане ставом (1) овог члана или уколико то налажу интереси безбједности.

(3) Податке из казнене и прекршајне евиденције провјерава надлежни орган по службеној дужности, а у случају да надлежни орган није у могућности службеним путем извршити наведену провјеру због различитог регулисања ове материје другим законодавствима, лице ће се упутити да тражене податке достави лично."

Члан 7.

У члану 11. у ставу (2) ријечи: "теоријског дијела, практичног дијела и провјере знања" замјењују се ријечима: "теоријског и практичног дијела".

У истом члану последије става (2) додаје се нови став (3), који гласи:

“(3) Провјера знања из теоријског и практичног дијела обуке обавља се пред Комисијом коју именује министар.”.

Досадашњи став (3) који постаје став (4), мијења се и гласи:

“(4) Лица која обављају или су најмање три године обављали послове овлашћеног службеног лица у надлежном органу и другим полицијским агенцијама, судској полицији, обезбјеђењу лица и имовине, професионална војна лица и лица која имају регистровано ватрено оружје исте врсте према намјени, а која имају пребивалиште у Републици Српској, ослобођена су обуке за руковање ватреним оружјем.”.

Члан 8.

У члану 12. у ставу (3) ријечи: “и одобрења за држање оружја” бришу се.

Члан 9.

У члану 13. у ставу (1) последије ријечи: “издавања” додају се ријечи: “а приликом подношења захтјева за нови оружни лист, за оружје исте врсте, уз захтјев се прилажу докази прописани чланом 10. став (1) т. а), б), в), г), д), њ), и ж)”.

Члан 10.

У члану 15. став (1) мијења се и гласи:

“(1) Пунољетно лице може на основу одобрења надлежног органа набављати и држати трофејно оружје и оружје које због дотрајалости више није за употребу, уколико од овлашћене организације или овлашћеног појединца приложи потврду о неупотребљивости оружја.”.

У истом члану у ставу (2) последије ријечи: “набављати” брише се запета, а ријечи: “држати и носити под условима из става (1) овог члана” замјењују се ријечима: “и држати под условима из члана 10. став (1) овог закона”.

Члан 11.

У члану 19. ст. (2) и (3) мијењају се и гласе:

“(2) Дозвола за ношење оружја важи до истека рока важења оружног листа на основу којег је издата, а нова дозвола ће се издати уколико се изда нови оружни лист и уколико надлежни орган утврди да и даље постоје разлози због којих је ношење оружја за личну безбједност одобрено. Захтјев за издавање мора се поднијети најкасније у року од 30 дана прије истека рока важења оружног листа и дозволе за ношење оружја.

(3) Ако се у току поступка рјешавања по захтјеву за издавање нове дозволе за ношење оружја утврди да су престали разлози због којих је ношење оружја претходно одобрено, надлежни орган доноси рјешење којим се захтјев одбија и ношење оружја забрањује.”.

Члан 12.

У члану 20. додаје се нови став (2) који гласи:

“(2) Оружје које се држи на основу оружног листа и одобрења за држање оружја и муниције чува се у стамбеном или пословном простору који се налази у мјесту пребивалишта, односно сједишта власника, односно корисника оружја и муниције.”.

Члан 13.

У члану 24. у ставу (1) ријечи: “заједно са одобрењем за набављање оружја” и запета бришу се.

У истом члану у ставу (5) последије ријечи: “надлежни орган” додају се ријечи: “и предају оружје надлежном органу”.

Став (6) мијења се и гласи:

“(6) Лице које је проглашено за насљедника оружја може у року од шест мјесеци од дана правоснажности рјешења о насљеђивању да:

а) оружје региструје на своје име, уколико испуњава услове прописане овим законом,

б) сам нађе купца или оружје прода посредством овлашћеног предузећа за промет оружја и муниције,

в) задржи оружје у складу са чланом 15. став (1) овог закона или

г) преда оружје у власништво Републике Српске.”.

Члан 14.

У члану 28. у ставу (1) последије ријечи: “и заштите објеката” брише се запета и додају ријечи: “или која имају организовану властиту службу обезбјеђења”.

У истом члану у ставу (2) ријечи: “уз сагласност надлежног органа” бришу се.

Члан 15.

У члану 29. последије ријечи: “на коришћење” додају се ријечи: “у ловишту”, а ријечи: “и прописану исправу о ловишту и времену за које исправа важи” замјењују се ријечима: “потврду којом се дозвољава ношење и коришћење оружја и муниције и која садржи податке о времену за које важи, о чему се води евиденција”.

Члан 16.

Члан 33. мијења се и гласи:

“(1) Оружни лист, односно одобрење за држање оружја, дозволу за ношење оружја, оружје и муницију одузете надлежни центар јавне безбједности уколико лице:

а) набави оружје супротно члану 8. став (1) овог закона,

б) престане да испуњава неки од услова прописан чланом 10. став (1) овог закона,

в) не поступа у складу са другим одредбама овог закона или

г) уколико то налажу интереси безбједности.

(2) Оружје одузето на основу става (1) тачке а) овог члана, одузима се без права на накнаду.

(3) Рјешење којим се одузима оружни лист, односно одобрење за држање оружја, дозвола за ношење оружја, оружје и муниција, садржи разлоге из става (1) овог члана.

(4) Против рјешења из става (3) овог члана може се изјавити жалба министру у року од 15 дана од дана уручења рјешења.

(5) Против рјешења донесеног по жалби може се водити управни спор.

(6) Одузимање оружја врши се и у другим поступцима, као и на основу других закона.

(7) О оружју и муницији одузетом у складу са ставом (1) тачка а) овог члана, оружју и муницији одузетом примјеном мјере безбједности и заштитне мјере одузимања оружја и муниције, као и нађеном оружју, одлучује министар.

(8) Оружје одузето ради вођења прекршајног, односно кривичног поступка, депоноваће се у надлежној организационој јединици и вратиће се власнику уколико се у прекршајном, односно у кривичном поступку утврди да власник није одговоран.”.

Члан 17.

У члану 46. у ставу (1) последије тачке а) додаје се нова тачка б) која гласи:

“б) поступи супротно одредбама члана 8. став (1) овог закона”.

У тачки д) ријечи: “које не чува оружје и муницију на безбједном мјесту (члан 20)”, замјењују се ријечима: “које поступа супротно одредбама члана 20. овог закона”.

Досадашње т. б), в), г), д) и њ) постају т. в), г), д), њ) и е).

У истом члану у ставу (2) ознака тачке: “ђ)” замјењује се ознаком: “е”.

У истом члану у ставу (4) последије ријечи: “муниције” додају се ријечи: “а за прекршај из т. а) и б) и заштитна мјера забране вршења дјелатности”.

Члан 18.

У члану 49. у ставу (1) ријеч и број: “до 400” замјењују се ријечју и бројем: “од 400”.

У истом ставу, последије тачке а) додаје се нова тачка б) која гласи:

“б) поступи супротно одредбама члана 8. став (1) овог закона,”.

Досадашње т. б), в) и г) постају т. в), г) и д).

У истом члану у ставу (1) последије тачке г) додаје се нова тачка б) која гласи:

“б) поступа супротно члану 18. став (1) овог закона,”.

Досадашње т. д), б), е), ж) и з) постају т. е), ж), з), и) и ј).

Члан 19.

У члану 51. у ставу (2) ријечи: “у року од годину дана од дана ступања на снагу овог закона поднесу захтјев надлежном органу за издавање новог оружног листа” замјењују се ријечима: “до 31. децембра 2009. године поднесу захтјев надлежном органу за замјену оружног листа”.

Члан 20.

У члану 52. додаје се нови став (3) који гласи:

“(3) Министар здравља и социјалне заштите ће у сарадњи са министром у року од 45 дана од дана ступања на снагу овог закона донијети Правилник о утврђивању здравствене способности лица за набављање, држање и ношење оружја и муниције.”.

Члан 21.

У члану 53. у ставу (1) ријечи: “у року од шест мјесеци од дана ступања на снагу овог закона” замјењују се ријечима: “до 31. децембра 2009. године”.

У истом члану у ставу (2) ријеч: “трофејног” брише се.

Члан 22.

Овај закон ступа на снагу осмог дана од дана објављивања у “Службеном гласнику Републике Српске”.

Број: 01-400/09
11. марта 2009. године
Бања Лука

Предсједник
Народне скупштине,
Мр **Игор Радојичић**, с.р.

453

На основу члана 43. став 3. Закона о Влади Републике Српске (“Службени гласник Републике Српске”, број 118/08), Влада Републике Српске, на сједници од 26. марта 2009. године, донијела је

ОДЛУКУ

О ОДОБРЕЊУ СРЕДСТАВА СА РАЧУНА ПОСЕБНИХ НАМЈЕНА

I

Одобравају се средства са рачуна посебних намјена, за уплату депозита, у износу од 50.000,00 КМ, ради учествовања у поступку лицитације, куповине имовине (покретна и непокретна имовина) предузећа ДИ “Јадар” а.д. - у стечају, Зворник, по Огласу о продаји имовине ДИ “Јадар” а.д. - у стечају, број: 68, објављеном 10. марта 2009. године.

II

Средства из тачке I ове одлуке обезбиједиће се из средстава остварених приватизацијом државног капитала, са тзв. есглов рачуна.

III

Уплата средстава из тачке I Одлуке, у износу од 50.000,00 КМ, извршиће се на депозитни рачун стечајног дужника, број 551-028-00007286-31, отворен код UniCredit Bank а.д. Бања Лука, Филијала Зворник.

IV

За реализацију ове одлуке задужује се Министарство финансија.

V

Ова одлука ступа на снагу осмог дана од дана објављивања у “Службеном гласнику Републике Српске”.

Број: 04/1-012-2-505/09
26. марта 2009. године
Бања Лука

Предсједник
Владе,
Милорад Долик, с.р.

454

На основу члана 43. став 7. Закона о Влади Републике Српске (“Службени гласник Републике Српске”, број 118/08), а након разматрања Информације о реализацији Стратегије јавне интерне финансијске контроле у јавном сектору Републике Српске, Влада Републике Српске, на сједници од 19. марта 2009. године, донијела је

ЗАКЉУЧАК

1. Влада Републике Српске се упознала са Информацијом о реализацији Стратегије јавне интерне финансијске контроле у јавном сектору Републике Српске и исту прихвата.

2. Влада Републике Српске тражи од свих министара чији запослени су чланови заједничких радних група које су ангажоване на реформама свих шест хоризонталних система реформе јавне управе (јавне финансије, управљање људским ресурсима, управни поступак, ИТ, институционалне комуникације и израда законских прописа) да припреме информације и резултате рада остварене у претходном периоду, као и планове наредних активности радних група.

3. У погледу ПИФЦ стратегије, неопходно је да се министар финансија Републике Српске договори са министром финансија и трезора БиХ и министром финансија Федерације БиХ о расподјели средстава ИПА за израду и имплементацију ПИФЦ стратегија за сваки ниво постојеће структуре власти (заједничке институције БиХ и снтитети), о управљању средствима ИПА по директном централизованом моделу, тако да су директни (примарни) корисници односна министарства финансија која реализују своју ПИФЦ стратегију, у складу са предложеним планом имплементације.

4. Овај закључак ступа на снагу наредног дана од дана објављивања у “Службеном гласнику Републике Српске”.

Број: 04/1-012-2-494/09
19. марта 2009. године
Бања Лука

Предсједник
Владе,
Милорад Долик, с.р.

455

На основу члана 43. став 3. Закона о Влади Републике Српске (“Службени гласник Републике Српске”, број 118/08), а у вези са чланом 21. тачка 3. и чланом 73. Закона о цивилној заштити Републике Српске (“Службени гласник Републике Српске”, бр. 26/02 и 39/03), Влада Републике Српске, на сједници од 5. марта 2009. године, донијела је

ПЛАН

АКТИВНОСТИ У ПРИПРЕМИ И СПРОВОЂЕЊУ МЈЕРА ЗАШТИТЕ И СПАСАВАЊА ОД ШУМСКИХ И ДРУГИХ ПОЖАРА НА ОТВОРЕНОМ ПРОСТОРУ У РЕПУБЛИЦИ СРПСКОЈ У 2009. ГОДИНИ

I

1. Извод из процјене угрожености територије Републике Српске од пожара

Анализом рада ватрогасних јединица утврђено је да већина није оспособљена за гашење пожара средњих и ве-

них размјера и спасавање људи и имовине угрожених пожаром. Ватрогасне јединице нису попуњене према важећим стандардима, како по питању попуње људством тако и по питању МТС-а и опреме.

Оспособљеност грађана за гашење пожара, руковање противпожарним средствима, свијест о потреби придржавања и спровођења превентивних мјера заштите су на ниском нивоу.

На подручју већине општина у Републици дјелују професионалне територијалне и предузетне ватрогасне јединице, односно добровољне територијалне и друге ватрогасне јединице у саставу ватрогасних друштва. У Републици укупно дјелује 55 ватрогасних јединица, од чега 33 професионалне територијалне и предузетне јединице и 22 добровољне ватрогасне јединице, са укупно 1.115 активних чланова. Поједине општине имају формиране ватрогасне јединице у предузећима, које би требало ангажовати и за гашење пожара на читавој територији општине, што се у досадашњој пракси показало као неефикасно.

Техничка опремљеност ватрогасних јединица је лоша. Недостају возила, цистерне, хидрантски наставци, као и све врсте апарата за гашење. Постојећа ватрогасна возила и опрема су старији од 10 година, а према извјештајима општинских органа цивилне заштите, поједина возила су у употреби 30 и више година. Већи број возила, као и опреме је неисправан или сумњиве техничке исправности. То доводи у питање ефикасност материјално-техничких средстава, као и безбједну употребу истих. Број хидраната је недовољан, а стање опреме и њена комплетност незадовољавајући.

Старосна структура ватрогасаца је неповољна, јер готово 36,4% има преко 41 годину. Ублажавање овог проблема могуће је досљедном примјеном члана 46. Закона о заштити од пожара ("Службени гласник Републике Српске", бр. 16/95, 16/02, 2/05 и 1/08), који регулише услове пријема ватрогасаца у ватрогасне јединице. У наредном периоду могу се очекивати одређени позитивни помаци у погледу техничког опремања ватрогасних јединица коришћењем финансијских средстава издвојених по основу члана 76. Закона о заштити од пожара.

У циљу побољшања постојећег стања, постоји реална потреба да се формира, опреми и обучи специјализована професионална ватрогасна јединица цивилне заштите у надлежности Републике, која ће моћи дјеловати на читавој њеној територији, а и шире, посебно ради гашења шумских пожара већих размјера.

На територији Републике постоји релативно густа основна и алтернативна путна мрежа. Међутим, већина путева је у лошем стању, а само мањи дио се обнавља и проширује. Путеви су општењени и уски, проходност је слаба, што у сваком случају представља отежавајућу околност са аспекта ефикасне употребе ватрогасних јединица.

С обзиром да у Републици постоји висока осјетљивост на пожаре, као и висок степен угрожености одређених категорија шума од пожара, ангажовање постојећих ватрогасних јединица није ефикасно, уз напомену да је ниво организованости мјера противпожарне заштите у шумским газдинствима бољи и квалитетнији него у претходном периоду. Поред тога, остварени ниво мјера противпожарне заштите је низак.

Локалне снаге противпожарне заштите углавном могу санирати мање пожаре. Код пожара већих размјера неопходно је тражити помоћ сусједних и других градова - општина и осталих субјеката заштите и спасавања као што су оружане снаге, МУП и слично.

Ангажовање ватрогасних јединица које су организоване у привредним друштвима на територији матичне општине показало се неефикасно, иако су Законом о цивилној заштити Републике Српске градоначелнику - начелнику града - општине дата овлашћења да употребљава све ватрогасне јединице на територији општине према својој процјени.

Ради отклањања наведених слабости у ватрогасним јединицама, односно у систему противпожарне заштите уопште, потребно је предузети следеће мјере:

- реализовати различите програме опремања и обуке специјализованих ватрогасних јединица цивилне заштите на цијелом подручју Републике;
- повећати број професионалних ватрогасаца и припадника специјализованих јединица цивилне заштите за заштиту од пожара те побољшати старосну структуру јединица пријемом млађих ватрогасаца;
- унаприједити добровољно ватрогаство и волонтерство уопште;
- ријешити начин и изворе финансирања ватрогаства и цивилне заштите;
- унаприједити координацију различитих субјеката приликом извођења већих операција заштите и спасавања на регионалном (подручном) и републичком нивоу;
- размотрити могућност формирања ваздушних снага за гашење пожара и специјализоване јединице за гашење пожара на републичком нивоу;
- плански и непрекидно подизати ниво обучености и оспособљености јединица цивилне заштите за заштиту и спасавање од пожара;
- систематски спроводити превентивне мјере противпожарне заштите, развијати свијест о потреби да се сваки појединац треба придржавати истих (путем медија, издавањем брошура, штампањем летака, спровођењем обуке и слично);
- масовнијом едукацијом, оспособити и обучити становништво у руковању средствима за гашење пожара;
- експлоатацију шума и успостављање шумског реда вршити у складу са законом и подзаконским прописима и извршити поправку шумских комуникација у свим категоријама шума са високим степеном ризика од пожара.

Пожар може настати у сваком насељеном мјесту, привредном објекту, складишту и слично, као и на шумском земљишту. Тешко је предвидјети његове последице, али се могу предузети мјере да се оне ублаже. Реализацијом превентивних мјера заштите, које треба да буду свеобухватне и планске, могу се створити објективни услови да се могућност избијања пожара сведе на најмању могућу мјеру.

2. Обезбјеђење нормативних и општих претпоставки за остваривање плана активности у припреми и спровођењу мјера заштите и спасавања од шумских и других пожара на отвореном простору у Републици Српској у 2009. години

1. Сви градови / општине, Републичка управа цивилне заштите, на темељу искустава током протеклих пожарних сезона, дужни су ажурирати важеће процјене угрожености и планове заштите од пожара, односно извршити усклађивање и ажурирање базе података од значаја за овај план.

Извршиоци задатка: штабови цивилне заштите града / општине, Републички штаб цивилне заштите, Министарство унутрашњих послова.

Учесници: сви субјекти носиоци задатака из овог плана.

Рок: 31. март 2009. године.

2. Одржати сједнице штабова цивилне заштите Републике и града / општине са субјектима од значаја за спровођење мјера заштите и спасавања од пожара у циљу припреме противпожарне сезоне у 2009. години. На сједницама усвојити план рада штаба цивилне заштите на спровођењу превентивних и оперативних мјера заштите од пожара у 2009. години, предложити и донијети финансијски план града / општине за спровођење задатака из ове области и план оперативног спровођења Плана активности у припреми и спровођењу мјера заштите и спасавања од шумских и других пожара на отвореном простору у Репу-

блици Српској у 2009. години (у даљем тексту: План), са ажурирним прегледом субјеката заштите од пожара на подручју града / општине, а све у циљу правовремене припреме за спровођење планираних мјера.

Извршиоци задатка: Републички штаб цивилне заштите, штаб цивилне заштите града / општине.

Учесници: Републичка управа за инспекцијске послове, ЈПШ “Шуме Републике Српске” а.д. Соколац, ЈП “Путеви РС”, ЈП “Железнице Српске”, Мјешовити холдинг “Електропривреда РС” Требиње.

Рок: 31. март 2009. године.

Планове оперативног спровођења Плана доставити Републичком штабу цивилне заштите, преко Републичке управе цивилне заштите.

3. Ажурирати важеће планове осматрања, обавјештавања и надзора шума, ниског растиња, усјева, ливада као и грађевинских објеката којима пријети повећана опасност од настајања и ширења пожара, укључујући мјере контроле и праћења лица која се крећу кроз шумске комплексе за вријеме високе опасности од настајања и ширења пожара, те исте доставити надлежном ватрогасном старјешини.

Средства за реализацију овог задатка треба да обезбиједи правна лица која су власници или корисници површине или грађевинског објекта којима управљају, односно органи локалне управе за просторе у власништву физичких лица.

Извршиоци задатка: ЈПШ “Шуме Републике Српске” а.д. Соколац, јавне установе које управљају националним парковима и заштићеним подручјима, индустријске плантаже, град / општина.

Учесници: Републичка управа за инспекцијске послове и друге надлежне инспекције (комунална, грађевинска и друге), Министарство пољопривреде, шумарства и водопривреде.

Рок: 31. март 2009. године.

4. Донијети програм и обезбиједити спровођење информативно-пропагандних активности у циљу упознавања становништва са опасностима од настанка пожара и посљедицама које изазива, те подизања нивоа противпожарне културе уопште.

У оквиру програма разрадити, идејно осмислити и организовати објављивање порука са садржајима везаним за противпожарну заштиту и промовисати број 121 путем ТВ емисија и радио-станица те штампе, припремити предавања, разговоре и репортаже о теми заштите од пожара, односно штампати летке и плакате са порукама и одговарајућим графичким рјешењима уз те поруке и слично.

Извршиоци задатка: РУЦЗ РС, град / општина, Републичка управа за инспекцијске послове, ЈПШ “Шуме Републике Српске” а.д. Соколац, јавне установе које управљају националним парковима и заштићеним подручјима, индустријске плантаже.

Учесници: Министарство пољопривреде, шумарства и водопривреде, Министарство трговине и туризма, Министарство саобраћаја и веза.

Рок: 30. април 2009. године.

5. Планирати, организовати и реализовати савјетовања, семинаре и обуку за додатно оспособљавање старјешина ватрогасних јединица, ватрогасаца те штабова цивилне заштите у циљу оперативног спровођења планираних активности.

Извршиоци задатка: РУЦЗ РС, град-општина.

Учесници: Министарство унутрашњих послова, Министарство здравља и социјалне заштите, ЈПШ “Шуме Републике Српске” а.д. Соколац.

Рок: трајан задатка.

6. Организовати и одржати информативно-савјетодавне састанке на регионалном нивоу са представницима

органа локалне управе те другим органима, организацијама и службама од значаја за заштиту од пожара, на којима ће се размотрити и анализирати ток припрема и спровођење мјера и активности заштите од пожара пред туристичку и сезону жетве, сходно обавезама произашлим из овог плана.

Извршиоци задатка: РУЦЗ РС, ЈПШ “Шуме Републике Српске” а.д. Соколац.

Учесници: Министарство унутрашњих послова, Министарство пољопривреде, шумарства и водопривреде, град / општина, ЈП “Путеви РС”, ЈП “Железнице Српске”, Мјешовити холдинг “Електропривреда РС” Требиње, Републички ХМЗ.

Рок: 30. април 2009. године.

7. Градови / општине који до сада нису прописали потребне агротехничке мјере, као ни мјере за уређивање и одржавање пољопривредног земљишта, дужни су ове мјере прописати у дијелу који се односи на заштиту од пожара.

Извршилац задатка: град / општина.

Учесник: Министарство пољопривреде, шумарства и водопривреде.

Рок: 30. април 2009. године.

8. Градови / општине који до сада нису прописали које се мјере заштите од пожара морају предузимати у шумама чији власници нису правна лица дужни су ове мјере хитно прописати.

Извршилац задатка: град / општина.

Учесник: Министарство пољопривреде, шумарства и водопривреде.

Рок: 30. април 2009. године.

9. Задужују се службе цивилне заштите и ватрогасне јединице града / општине да са Планом активности у припреми и спровођењу мјера заштите и спасавања од шумских и других пожара на отвореном простору у 2009. години и Планом оперативног спровођења Плана, њиховим циљевима и задацима, упознају удружења за заштиту природе, еколошка удружења, горане, извиђаче, планинарска друштва, омладинске и друге невладине организације. Такође, неопходно је код школске популације спровести активности на упознавању са мјерама заштите од пожара. На овај начин развијати свијест о потреби спровођења мјера противпожарне заштите и противпожарну културу уопште, те осмислити начин њиховог ангажовања на конкретним задацима и то медијски пропатити.

Извршилац задатка: град / општина.

Учесници: Министарство пољопривреде, шумарства и водопривреде, Министарство просвјете и културе.

Рок: 30. април 2009. године.

3. Планирање и спровођење превентивних мјера заштите у циљу отклањања опасности од настајања и ширења пожара и технолошких експлозија

10. За посебно заштићена подручја, национални парк, парк природе и споменик природе, спроводити додатне превентивне мјере заштите од пожара сходно процјени угрожености, те системски побољшавати заштиту од пожара разрађену кроз постојеће планове.

За реализацију овог задатка потребно је обезбиједити додатна финансијска средства из планираних средстава јавних усана које управљају овим подручјима, као и буџета града / општине.

Извршиоци задатка: јавне установе које управљају националним парковима и заштићеним подручјима, индустријске плантаже, град / општина.

Учесници: Министарство пољопривреде, шумарства и водопривреде, Министарство за просторно уређење, грађевинарство и екологију, Републичка управа за инспекцијске послове.

Рок: 30. април 2009. године.

Извјештај о реализацији задатка извршилац је обавезан доставити Републичком штабу цивилне заштите, преко РУЦЗ РС, најкасније до 15. маја 2009. године. Најкасније до 31. маја 2009. године извршити контролни надзор реализације задатка из ове тачке, а током пожарне сезоне спроводити додатни надзор.

11. Јавно предузеће "Путеви РС" обавезно је израдити годишњи план чишћења путног појаса од лако запаљивих материја, односно оних материја које би могле изазвати пожар или омогућити / олакшати његово ширење, уз јавне саобраћајнице које пролазе кроз шумска подручја са високим степеном ризика, као и друга подручја од посебног значаја. Посебну пажњу потребно је посветити путним правцима који су током туристичке сезоне појачано оптерећени саобраћајем (прилази аутокамповима, излетиштима, купалиштима, културно-историјским локалитетима и сл.). На основу наведеног годишњег плана, спроводити редовна чишћења путног појаса. Годишњи план чишћења, по доношењу, доставити учесницима у реализацији овог задатка.

Министарство саобраћаја и веза упознаће остале субјекте који управљају, граде и одржавају путеве и објекте од републичког и локалног значаја са обавезама из овог задатка.

Извршилац задатка: ЈП "Путеви РС".

Учесници: Министарство саобраћаја и веза, Министарство унутрашњих послова, ЈПШ "Шуме Републике Српске" а.д. Соколац.

Рок израде плана: 30. април 2009. године.

Рок за реализацију задатка: 31. мај 2009. године.

Извјештај о реализацији задатка извршилац је обавезан доставити Републичком штабу цивилне заштите, преко РУЦЗ РС, најкасније до 15. маја 2009. године. ЈП "Путеви РС" ће, најкасније до 31. маја 2009. године, извршити контролни надзор реализације задатака ове тачке, а током пожарне сезоне спроводиће додатни надзор.

12. Јавно предузеће "Железнице Српске" обавезно је, уз саобраћајне правце који пролазе кроз посебно угрожена шумска подручја, као и она од посебног значаја, одржавати, односно чистити пружни појас од лако запаљивих материја, односно оних материја које би могле изазвати пожар или омогућити / олакшати његово ширење. О овим активностима благовремено обавијестити остале учеснике у реализацији овог задатка.

Обавити надзор над спровођењем мјера заштите од пожара уз железничке пруге, те по потреби, предузети одговарајуће мјере у циљу подизања степена заштите од настајања и ширења пожара.

Извршилац задатка: ЈП "Железнице Српске".

Учесници: Министарство саобраћаја и веза, Министарство унутрашњих послова, ЈПШ "Шуме Републике Српске" а.д. Соколац.

Рок: 30. април 2009. године.

Извјештај о реализацији задатка извршилац је обавезан доставити Републичком штабу цивилне заштите, преко РУЦЗ РС, најкасније до 15. маја 2009. године. ЈП "Железнице Српске" ће, најкасније до 31. маја 2009. године, извршити контролни надзор реализације задатака ове тачке, а током пожарне сезоне спроводиће додатни надзор.

13. Извршити надзор над спровођењем мјера из Закона о заштити од пожара и посебних мјера Плана, као и мјера заштите од технолошких експлозија, посебно оних субјеката који имају привредни, пољопривредни и туристички или значај за заштиту животне околине, а везани су за предстојећу туристичку или жетвену сезону.

Извршилац задатка: Републичка управа за инспекцијске послове.

Учесници: Министарство пољопривреде, шумарства и водопривреде, Министарство за просторно уређење,

грађевинарство и екологију, Министарство трговине и туризма, Министарство привреде, енергетике и развоја.

Рок: 31. мај 2009. године.

14. Извршити надзор над спровођењем мјера заштите од пожара на трасама електроенергетских водова и припадајућим електроенергетским објектима, те спровести потребне мјере у циљу подизања степена заштите. Посебну пажњу приликом надзора посветити оним електроенергетским водовима и објектима који се налазе на подручјима повећане опасности од избијања и ширења пожара.

Извршилац задатка: Министарство привреде, енергетике и развоја.

Учесници: Министарство пољопривреде, шумарства и водопривреде, Републичка управа за инспекцијске послове.

Рок: 15. мај 2009. године.

15. Надлежни органи града / општине, посебно у туристичким и другим подручјима повећане опасности од пожара, дужни су извршити преглед одлагалишта комуналног отпада. Такође, наведени органи ће предузети потребне мјере на уређењу, обезбјеђењу, чувању или забрани употребе одлагалишта отпада, односно друге мјере за санацију неконтролисаних "дивљих" одлагалишта.

Извршилац задатка: град / општина.

Учесници: Министарство за просторно уређење, грађевинарство и екологију, Министарство унутрашњих послова, Министарство пољопривреде, шумарства и водопривреде, у случају постојања дивљих одлагалишта на пољопривредном и шумском земљишту.

Рок: 30. април 2009. године.

Надлежни органи државне управе, најкасније до 15. маја 2009. године, извршиће контролни надзор реализације задатака ове тачке, а током пожарне сезоне спроводиће додатни надзор.

16. Задужују се службе цивилне заштите града / општине које не располажу базом података о површинама загађеним минама да се писаним захтјевом обрате БХ МАК-у, регионална канцеларија Пале и Бања Лука, којим ће тражити да им се доставе карте са уцртаним границама локација које су загађене минама и НУС-ом, како би исте могле ажурирати своје оперативне планове заштите и спасавања од пожара, те разрадити начин дјеловања на локацијама загађеним минама и НУС-ом на којима може доћи до пожара.

Извршиоци задатка: град / општина, БХ МАК, РУЦЗ РС.

Учесници: Министарство унутрашњих послова, Министарство пољопривреде, шумарства и водопривреде, ЈПШ "Шуме Републике Српске" а.д. Соколац.

Рок: 30 април 2009. године.

4. Планирање, пројектовање, развој и увођење нових система, техника и технологија у заштиту од пожара

17. Свакодневно вршити прорачун стварног и прогностичког индекса опасности од избијања и ширења пожара отвореног простора. Добијене вриједности свакодневно, од 1. јуна до 30. септембра 2009. године, достављати средствима јавног информисања, Републичком центру ООиУ и Министарству унутрашњих послова, а по потреби или на захтјев и другим органима, организацијама и службама. У припреми пожарне сезоне посебну пажњу посветити прилагођавању и побољшању постојећих, те развоју и примјени нових метода прорачуна индекса опасности од настанка и ширења пожара отвореног простора.

Свакодневно израчунавати краткорочну прогнозу за подручје захваћено великим шумским пожаром, посебно са аспекта смјера и брзине вјетра. Такође, Министарству унутрашњих послова, Републичком центру ООиУ и ЈПШ "Шуме Републике Српске" а.д. Соколац потребно је достављати полуседмичне и седмичне прогнозе времена,

са посебним нагласком на могућност појаве муња у периоду од 1. јуна до 30. септембра 2009. године.

Извршилац задатка: Републички хидрометеоролошки завод.

Учесници: Министарство унутрашњих послова, Министарство пољопривреде, шумарства и водопривреде, ЈПШ "Шуме Републике Српске" а.д. Соколац, РУЦЗ РС.

Рок: према потреби.

18. Ажурирати, односно детаљно разрадити систем веза за потребе ватрогасних јединица као и других служби заштите и спасавања, те планирати набавку и опремање јединица и штабова адекватним средствима везе.

Извршиоци задатка: Министарство унутрашњих послова, Министарство саобраћаја и веза, ЈПШ "Шуме Републике Српске" а.д. Соколац, јавне установе које управљају националним парковима и заштићеним подручјима, индустријске плантаже, град / општина, РУЦЗ РС.

Учесник: Министарство пољопривреде, шумарства и водопривреде.

Рок: трајан задатак.

19. Планирати пројекте развоја и набавке материјално-техничких средстава и опреме за гашење пожара у 2009. години.

Извршиоци задатка: град / општина, ЈПШ "Шуме Републике Српске" а.д. Соколац, Министарство унутрашњих послова, РУЦЗ РС.

Учесници: Министарство пољопривреде, шумарства и водопривреде, Министарство за просторно уређење, грађевинарство и екологију, Министарство науке и технологије,

Рок: 30. април 2009. године.

5. Активности усмјерене на побољшање стања у систему заштите од пожара

А) Системске и организационе мјере

20. На основу процјена угрожености и планова заштите и спасавања од пожара, утврдити потребе у људству, материјално-техничким средствима и опреми и формирати додатне снаге цивилне заштите (повећати број јединица и / или број припадника јединица цивилне заштите за заштиту и спасавање од пожара, а постојеће јединице цивилне заштите опште намјене оспособити као помоћне снаге у акцијама гашења пожара).

Буџетима градова / општина обезбиједити потребна финансијска средства за опремање ових јединица личном и заједничком опремом, као и средства за обучавање и оспособљавање.

Извршиоци задатка: град / општина, Министарство унутрашњих послова, ЈПШ "Шуме Републике Српске" а.д. Соколац, јавне установе које управљају националним парковима и другим заштићеним подручјима, индустријске плантаже, РУЦЗ РС.

Рок: 15. мај 2009. године.

21. У руралним дијеловима града / општине који су удаљени од сједишта професионалних ватрогасних јединица и добровољних ватрогасних друштва више од 10 километара од мјесног становништва обавезно формирати тимове, од најмање пет до 10 људи, за гашење пожара отвореног простора. Тимове адекватно опремити и обучити за гашење пожара отвореног простора.

За потребе интервенција гашења пожара и у акцијама спречавања ширења насталог пожара на подручју у власништву правних лица која газдују шумама од постојећег особља формирати тимове, те за исте планирати опремање одговарајућом опремом и средствима везе.

Списак тимова са опремом, као и план ангажовања, доставити надлежном ватрогасном старјешини најкасније до 31. маја 2009. године.

Буџетима градова / општина и ЈПШ "Шуме Републике Српске" а.д. Соколац обезбиједити потребна финансијска средства за опремање ових тимова личном и заједничком опремом, као и средства за обучавање и оспособљавање.

Извршиоци задатка: град / општина, ЈПШ "Шуме Републике Српске" а.д. Соколац.

Учесници: Министарство унутрашњих послова, РУЦЗ РС, јавне установе које управљају националним парковима и другим заштићеним подручјима, индустријске плантаже.

Рок: 31. мај 2009. године.

22. За вријеме пожарне сезоне, градови / општине који се налазе на подручју повећане опасности од настанка / ширења пожара, као и шумска газдинства и друга предузећа која газдују шумама, а немају основане професионалне ватрогасне јединице ни добровољна ватрогасна друштва, или немају довољан број ватрогасаца у њима, ангажоваће потребан број људи склапањем уговора о раду и исте обучити и оспособити за гашење пожара отвореног простора.

Извршиоци задатка: град-општина, ЈПШ "Шуме Републике Српске" а.д. Соколац.

Учесник: РУЦЗ РС.

Рок: 31. мај 2009. године.

23. Штабови и службе цивилне заштите града / општине, предузећа и друга правна лица обавезни су режим рада и дежурства ускладити са индексом опасности од пожара. Сходно томе, у данима великог и врло великог ризика од избијања пожара на отвореном простору, планирати и спроводити двадесет четворочасовно дежурство, координисати рад са другим органима, организацијама и службама града / општине, предузимати и друге мјере у циљу правовременог обавјештавања о избијању и ширењу пожара.

Извршиоци задатка: град / општина, РУЦЗ РС, Републичка управа за инспекцијске послове, ЈПШ "Шуме Републике Српске" а.д. Соколац, јавне установе које управљају националним парковима и другим заштићеним подручјима, индустријске плантаже, предузећа и друга правна лица.

Рок: Према потреби.

24. Када надлежни орган, услед опасности од пожара, донесе одлуку о поступању по мјерама из Плана приправности или нареди предузимање неопходних оперативних мјера заштите и спасавања, службе цивилне заштите града / општине или ПВЈ и ДВД обавезни су Републичком центру ООиУ свакодневно достављати извјештаје о стању угрожености од пожара, предузетим мјерама и другим релевантним подацима.

Извршилац задатка: град / општина.

Учесници: РУЦЗ РС, ЈПШ "Шуме Републике Српске" а.д. Соколац, јавне установе које управљају националним парковима и другим заштићеним подручјима, индустријске плантаже, Министарство унутрашњих послова.

Рок: према потреби.

25. За вријеме повећане опасности од пожара републички и локални органи и организације дужни су информисати јавност о степену опасности, предузетим мјерама, као и мјерама које сами грађани треба да предузму у циљу смањења или отклањања опасности од пожара.

Извршиоци задатка: министарства у Влади Републике Српске, Републичка управа за инспекцијске послове, РУЦЗ РС, град / општина, ЈПШ "Шуме Републике Српске" а.д. Соколац, јавне установе које управљају националним парковима и другим заштићеним подручјима, индустријске плантаже.

Учесници: писани и електронски медији, грађани.

Рок: према потреби.

26. У извршавању обавезе обавјештавања о природним и другим несрећама које могу угрозити људе, материјална и друга добра државних органи, организације, предузећа и друга правна и физичка лица дужни су позивом на бесплатни кратки број 121, или на друге бројеве којима располажу центри ООиУ (види преглед телефонских бројева у прилогу Плана) обавијестити Републички центар ООиУ у Бањој Луци, односно, Регионалне центре у Добоју, Сокоцу и Требињу.

Извршиоци задатка: државни органи, организације, предузећа, правна и физичка лица.

Учесник: РУЦЗ РС.

Рок: према потреби.

27. Припаднике јединица цивилне заштите за заштиту и спасавање од пожара осигурати, додатно оспособити и опремити адекватном опремом за гашење пожара отвореног простора, као и средствима везе. Обуком обухватити и гашење шумских пожара на неприступачним подручјима у лошим временским условима. Прије почетка пожарне сезоне обучити, оспособити и опремити додатни број ватрогасаца и припадника јединица цивилне заштите. Поред наведеног, планирати, организовати и извести обуку за различите врсте интервенција (пожари у насељеним мјестима, техничко-технолошки акциденти и слично). За потребе већих интервенција током пожарне сезоне планирати и реализовати попуно ватрогасних јединица цивилне заштите дислокацијом снага и средстава на угрожено подручје.

Извршиоци задатка: РУЦЗ РС, Министарство унутрашњих послова, град / општина.

Рок: 31. мај 2009. године.

28. На основу Плана употребе специјалне јединице и јединица за подршку Министарства унутрашњих послова Републике Српске, исте ангажовати у акцијама гашења пожара.

Извршилац задатка: Министарство унутрашњих послова.

Учесник: РУЦЗ РС.

Рок: према потреби.

Напомена: У случају потребе, специјалне јединице и Јединица за подршку Министарства унутрашњих послова Републике Српске биће ангажовани по одобрењу министра, односно директора полиције, а на захтјев Републичке управе цивилне заштите Републике Српске или Републичког штаба цивилне заштите, уколико је исти активан.

29. Обавезује се Републичка управа цивилне заштите Републике Српске да, на захтјев локалних органа власти или према сопственој процјени, преко Министарства одбране БиХ или Оперативне команде ОС БиХ непосредно, захтијева ангажовање ОС БиХ у циљу пружања помоћи становништву на подручју Републике Српске угроженом од природних и других несрећа. Такође, неопходно је са Министарством одбране БиХ дефинисати процедуре потребне за реализацију овог задатка.

Извршиоци задатка: град / општина, РУЦЗ РС, Министарство одбране БиХ.

Рок: према потреби.

30. Обавезује се Републичка управа цивилне заштите Републике Српске да, у случају да буду исцрпљене све снаге и могућности реаговања на локалном нивоу, на захтјев локалних органа власти или према сопственој процјени, преко Министарства безбједности БиХ, захтијева обезбјеђење међународне помоћи.

Извршиоци задатка: град / општина, РУЦЗ РС, Министарство безбједности БиХ.

Рок: према потреби.

Б) Људски и материјално-технички ресурси

31. Прије почетка пожарне сезоне извршити припрему, односно отклањање недостатака на возилима, опреми и другој техници потребној за гашење пожара и то констатовати записником о отклоњености недостатака на

МТС-у и опреми. По завршетку пожарне сезоне, извршити преглед МТС-а и опреме и записником констатовати недостатке и оштећења. На основу наведеног, извршити селекцију и процјену поправки те планирати и спровести санацију приоритетне опреме и технике.

Извршиоци задатка: град / општина, Министарство унутрашњих послова, ЈПШ "Шуме Републике Српске" а.д. Соколац, јавне установе које управљају националним парковима и другим заштићеним подручјима, индустријске плантаже, РУЦЗ РС.

Рок: 31. мај 2009. године.

32. Утврдити услове, организацију и начин ангажовања грађевинске механизације и радне снаге за евентуалну хитну израду просјека и пробијање противпожарних путева ради заустављања ширења шумских пожара. У том циљу, ЈПШ "Шуме Републике Српске" а.д. Соколац, односно шумска газдинства у његовом саставу, јавне установе које управљају националним парковима, парковима природе и заштићеним подручјима, индустријске плантаже и друге организације и установе израдиће спискове неопходне грађевинске механизације, које ће доставити начелницима града / општине. Ангажовање грађевинске механизације вршиће градоначелници / начелници града / општине, у складу са својим овлашћењима, а по захтјеву шумског газдинства, односно друге организације и установе које би извршиле плаћање ангажовања наведених средстава.

Извршиоци задатка: ЈПШ "Шуме Републике Српске" а.д. Соколац, јавне установе које управљају националним парковима и другим заштићеним подручјима, индустријске плантаже, ЈП "Путеви РС", ЈП "Железнице Српске", град / општина.

Рок: 15. април 2009. године.

33. Задужује се Министарство трговине и туризма да комплетира пакете хране и хигијене у складу са утврђеним садржајем и усвојеним стандардима и да комплетиране пакете ускладишти у адекватне магацинске просторе, како би у сваком тренутку били на располагању извршиоцима овог задатка. Ови пакети би се достављали (из ваздуха или на неки други начин) угроженом становништву на подручјима погођеним пожарима великих размјера, као и за збрињавање евакуисаног становништва.

Извршиоци задатка: Министарство трговине и туризма, Републичка управа цивилне заштите, Црвени крст Републике Српске.

Учесници: Министарство управе и локалне самоуправе, Хеликоптерски сервис Републике Српске, Министарство одбране БиХ, град / општина.

Рок: 28. фебруар 2009. године.

34. Задужује се Министарство здравља и социјалне заштите да комплетира пакете лијекова и неопходног санитетског материјала у комплете једнаког садржаја и да комплетиране пакете ускладишти у адекватне магацинске просторе, како би у сваком тренутку били на располагању извршиоцима овог задатка.

Извршиоци задатка: Министарство здравља и социјалне заштите, РУЦЗ РС, Црвени крст Републике Српске.

Учесници: Министарство управе и локалне самоуправе, Хеликоптерски сервис Републике Српске, Министарство одбране БиХ, град / општина.

Рок: 28. фебруар 2009. године.

35. У случају потребе, Хеликоптерски сервис Републике Српске може бити ангажован на реализацији задатака ваздушног извињања, достављања пакета са храном, средствима за хигијену и лијековима, ваздушног транспорта медицинских екипа и мањих спасилачких јединица до лица мјеста, као и хитне евакуације угрожених и настрадалих.

Извршилац задатка: Хеликоптерски сервис Републике Српске.

Учесници: РУЦЗ РС, град - општина.

Рок: према потреби.

Хеликоптерски сервис Републике Српске може бити ангажован по одобрењу Владе Републике Српске, а на захтјев Републичке управе цивилне заштите.

6. Спровођење оперативних мјера

36. Оперативне мјере заштите и спасавања спроводиће се у складу са мјерама разрађеним плановима заштите и спасавања од пожара града / општине и Републике. Руководитељу улогу у њиховој реализацији, сходно законским и планским одредбама, имаће штабови цивилне заштите града / општине и Републике Српске као стручно-оперативни органи у области заштите и спасавања.

У случају потребе, зависно од величине угроженог подручја, односно процијењене опасности, наредбом директора Републичке управе цивилне заштите Републике Српске, могу се на подручју које покривају регионални центри РУЦЗ РС формирати регионални координациони тимови цивилне заштите, са задатком да координишу мјере, радње и поступке који се предузимају на локалном нивоу, односно да пружају стручну и другу помоћ локалним органима власти и угроженом становништву.

Извршиоци задатка: Републички штаб цивилне заштите, штаб цивилне заштите града / општине.

Учесници: ресорна министарства, институције и службе од значаја за реализацију планираних мјера.

Рок: према потреби.

37. У оквиру плана оперативног спровођења посебних мјера Плана израдити план интервенција и ангажовања снага по степену и обиму угрожености, а у оквиру постојећих надлежности у руковођењу и координацији мјера, радњи и поступака које учесници гашења пожара предузимају на локалном нивоу.

Извршиоци задатка: штаб цивилне заштите града / општине, ЈПШ "Шуме Републике Српске" а.д. Соколац, јавне установе које управљају националним парковима и другим заштићеним подручјима, индустријске плантаже.

Рок: трајан задатак.

7. Извјештавање о спровођењу активности из Плана

38. Министарства и носиоци задатака изван министарстава обавезни су о реализацији задатака утврђених овим планом писмено извјестити Министарство унутрашњих послова и Републичку управу цивилне заштите Републике Српске, најкасније до 31. маја 2009. године.

Поред наведеног, министарства и носиоци задатака изван министарстава обавезни су о свим предузетим активностима дефинисаним Планом писмено извјестити Министарство унутрашњих послова и Републичку управу цивилне заштите, најкасније до 1. новембра 2009. године.

39. Надлежни инспекцијски органи Републике и града / општине овлашћени за инспекцијски надзор и обављање инспекцијских послова обавезни су досљедно спроводити превентивне, корективне и репресивне мјере у складу са Законом о инспекцијама у Републици Српској ("Службени гласник Републике Српске", број 113/05), а у вези са примјеном прописа из закона који уређују област заштите од пожара.

Контакти:

1. Републичка управа цивилне заштите Републике Српске

Вука Караџића бр. 17, Источно Ново Сарајево,
Телефон/факс: 057/340-258, 340-257, 320-820
E-mail: czrs@paleol.net, czrsopcentar@paleol.net

Републички центар осматрања, обавјештавања и узбуњивања Бања Лука

Одговорно лице: Обрадовић Жељко
Бесплатни кратки број: 121
Телефон/факс: 051/212-500, 212-566

2. Регионални центри цивилне заштите

Бања Лука

Одговорно лице: Денић Војислав
Телефон: 051/314-145 Факс: 051/307-774

Регионални центар осматрања, обавјештавања и узбуњивања Бања Лука, као под тачком 1. за Републички центар.

Бијељина

Одговорно лице: Вуковић Зора
Телефон/факс: 055/201-017

Добој

Одговорно лице: Ђурановић Владо
Телефон/факс: 053/224-171

Регионални центар осматрања, обавјештавања и узбуњивања Добој

Одговорно лице: Маријановић Борка
Бесплатни кратки број: 121
Телефон/факс: 053/241-717

Соколац

Одговорно лице: Ковачевић Жељка
Телефон/факс: 057/447-355

Регионални центар осматрања, обавјештавања и узбуњивања Соколац

Одговорно лице: Шућур Миле
Бесплатни кратки број: 121
Телефон/факс: 057/448-236

Требиње

Одговорно лице: Прело Радослав
Телефон/факс: 059/261-179

Регионални центар осматрања, обавјештавања и узбуњивања Требиње (у Билећу)

Одговорно лице: Милошевић Драган
Бесплатни кратки број: 121
Телефон/факс: 059/370-985.

II

О извршавању Плана стараће се Републичка управа цивилне заштите.

III

План активности у припреми и спровођењу мјера заштите и спасавања од шумских и других пожара на отвореном простору у Републици Српској у 2009. години ступа на снагу осмог дана од дана објављивања у "Службеном гласнику Републике Српске".

Број: 04/1-012-2-394/09
5. марта 2009. године
Бања Лука

Предсједник
Владе,
Милорад Долик, с.р.

456

На основу члана 18. став 2. Закона о друмском превозу у Републици Српској ("Службени гласник Републике Српске", број 111/08) и члана 69. ст. 1. и 2. Закона о републичкој управи ("Службени гласник Републике Српске", бр. 118/08 и 11/09), министар саобраћаја и веза доноси

ПРАВИЛНИК

О ДОПУНИ ПРАВИЛНИКА О УСКЛАЂИВАЊУ И РЕГИСТРАЦИЈИ РЕДОВА ВОЖЊЕ

Члан 1.

У Правилнику о усклађивању и регистрацији редова вожње ("Службени гласник Републике Српске", број 15/09) у члану 2. последије тачке њ) додаје се нова тачка е) која гласи:

"е) заједничка траса је траса која се међусобно подудара између два или више редова вожње".

Члан 2.

Овај правилник ступа на снагу осмог дана од дана објављивања у "Службеном гласнику Републике Српске."

Број: 13.01/345-484.1/09
19. марта 2009. године
Бања Лука

Министар,
Недељко Чубриловић, с.р.

457

На основу члана 92. став 7. Закона о унутрашњој пловидби ("Службени гласник Републике Српске", бр. 58/01, 33/06 и 1/08) и члана 69. ст. 1. и 2. Закона о републичкој управи ("Службени гласник Републике Српске", бр. 118/08 и 11/09), министар саобраћаја и веза доноси

ПРАВИЛНИК**О ИЗМЈЕНАМА ПРАВИЛНИКА О ОДРЕЂИВАЊУ ИМЕНА И ОЗНАКА, ВОЂЕЊУ ЕВИДЕНЦИЈЕ О ИМЕНИМА И ОЗНАКАМА БРОДОВА УНУТРАШЊЕ ПЛОВИДБЕ****Члан 1.**

У Правилнику о одређивању имена и ознака, вођењу евиденције о именима и ознакама бродова унутрашње пловидбе ("Службени гласник Републике Српске", број 118/08) у члану 3. послје ријечи: "садржи" додају се ријечи: "доказ о власништву брода".

Члан 2.

У члану 7. став 2. брише се.

Члан 3.

Овај правилник ступа на снагу осмог дана од дана објављивања у "Службеном гласнику Републике Српске".

Број: 13.04/341-726/09
19. марта 2009. године
Бања Лука

Министар,
Недељко Чубриловић, с.р.

458

На основу члана 18. став 2. Закона о превозу у друмском саобраћају Републике Српске ("Службени гласник Републике Српске", број 111/08), члана 82. став 2. Закона о републичкој управи ("Службени гласник Републике Српске", бр. 118/08 и 11/09) и члана 4. став 1. Правилника о усклађивању и регистрацији редова возње ("Службени гласник Републике Српске", број 15/09) министар саобраћаја и веза доноси

РЈЕШЕЊЕ**О ИМЕНОВАЊУ КОМИСИЈЕ ЗА УСКЛАЂИВАЊЕ РЕДОВА ВОЖЊЕ**

1. У Комисију за усклађивање редова возње за подручне линије које усклађује Подручна привредна комора Бања Лука именују се слѣдећи чланови:

а) Зоран Баљак, дипл. инж. саобраћаја, из Приједора - председник,

б) Миленко Пауновић, дипл. инж. саобраћаја, из Бање Луке - члан и

в) Мићо Миљевић, дипл. инж. саобраћаја, из Бање Луке - члан.

2. Административне и друге послове за потребе Комисије обављаће стручна служба Подручне привредне коморе Бања Лука.

3. Ово рјешење ступа на снагу даном доношења, а објавиће се у "Службеном гласнику Републике Српске".

Број: 13.03/345-528/09
16. марта 2009. године
Бања Лука

Министар,
Недељко Чубриловић, с.р.

Централни регистар хартија од вриједности

На основу члана 191. Закона о тржишту хартија од вриједности ("Службени гласник Републике Српске", број 92/06), члана 62. став 1. т. 2. и 13. Закона о предузећима ("Службени гласник Републике Српске", бр. 24/98, 62/02, 38/03 и 34/06) и члана 34. став 1. тачка 14. Статута Централног регистра хартија од вриједности - Пречишћени текст ("Службени гласник Републике Српске", број

95/08), Управни одбор Централног регистра хартија од вриједности а.д. Бања Лука, на XXXIX сједници, одржаној 23. марта 2009. године, донио је

ОДЛУКУ**О ВИСИНИ НАКНАДЕ КОЈА СЕ ПЛАЋА ЗА УСЛУГЕ ЦЕНТРАЛНОГ РЕГИСТРА ХАРТИЈА ОД ВРИЈЕДНОСТИ АД БАЊА ЛУКА****Члан 1.**

Одлуком о висини накнаде која се плаћа за услуге Централног регистра хартија од вриједности а.д. Бања Лука (у даљем тексту: Одлука) регулише се висина накнаде која се плаћа у поступку пред Централним регистром хартија од вриједности а.д. Бања Лука (у даљем тексту: Централни регистар).

Члан 2.

Висине накнаде које се плаћају за услуге Централног регистра су:

I - УСЛУГЕ ЗА ЕМИТЕНТА**A - Накнада за регистрацију ***

1. Накнада за регистрацију акција приликом оснивања а.д. или акција из процеса приватизације

- основни износ (у зависности од висине капитала)
- до 1.000.000 КМ ..... 800 КМ
- од 1.000.001 до 3.000.000 КМ ..... 1.100 КМ
- од 3.000.001 до 5.000.000 КМ ..... 1.300 КМ
- преко 5.000.000 КМ ..... 1.500 КМ
- додатни износ (у зависности од броја власника хартија од вриједности)

- за емитента до 5.000 власника хартија од вриједности ..... плус 0,40 КМ

по власнику хартија од вриједности,

- за емитента од 5.001 до 20.000 власника хартија од вриједности ..... плус 0,30 КМ
по власнику хартија од вриједности, с тим да износ не може бити мањи од 2.000 КМ,

- за емитента са више од 200.000 власника хартија од вриједности ..... плус 0,20 КМ
по власнику хартија од вриједности, с тим да износ не може бити мањи од 6.000 КМ, ни виши од 10.000 КМ.

2. Накнада за регистрацију инвестиционог фонда (у зависности од висине капитала)

- до 5.000.000 КМ ..... 1.500 КМ
- од 5.000.001 до 50.000.000 КМ ..... 2.500 КМ
- преко 50.000.000 КМ ..... 3.500 КМ.

3. Накнада за регистрацију нове емисије акција

- основни износ ..... 800 КМ
- додатни износ

- плус 0,20 КМ по власнику хартија од вриједности за успостављање новог стања на рачуну власника.

Напомена: Изузетно од тачака I A 1. и I A 3., накнада за регистрацију акција емитованих иницијалном јавном понудом не наплаћује се.

4. Накнада за регистрацију емисије дужничких хартија од вриједности (у зависности од номиналне вриједности емисије)

- до 1.000.000 КМ ..... 800 КМ
- од 1.000.001 до 3.000.000 КМ ..... 1.000 КМ
- од 3.000.001 до 5.000.000 КМ ..... 1.100 КМ
- преко 5.000.000 КМ ..... 1.200 КМ.

5. Накнада за регистрацију емисије осталих врста хартија од вриједности (у зависности од номиналне вриједности емисије)

- до 1.000.000 КМ ..... 800 КМ

- од 1.000.001 до 3.000.000 КМ .....1.000 КМ
- од 3.000.001 до 5.000.000 КМ .....1.100 КМ
- преко 5.000.000 КМ .....1.200 КМ.

6. Накнада за брисање хартије од вриједности и затварање рачуна емитента по основу промјене облика организовања .....1.200 КМ.

* Регистрација хартија од вриједности обухвата: отварање рачуна емитента (само приликом регистрације прве емисије), отварање рачуна власника хартија од вриједности емитента, упис емитованих хартија од вриједности и достављање обавјештења о регистрацији и броју рачуна емитенту.

Б - Годишња накнада за вођење регистра хартија од вриједности *

1. За вођење регистра хартија од вриједности акционарских друштава

- основни износ (у зависности од висине капитала)
- до 200.000 КМ .....600 КМ
- од 200.001 до 500.000 КМ .....900 КМ
- од 500.001 до 1.000.000 КМ .....1.200 КМ
- од 1.000.001 до 5.000.000 КМ .....1.500 КМ
- од 5.000.001 до 10.000.000 КМ .....2.000 КМ
- од 10.000.001 до 20.000.000 КМ .....3.000 КМ
- од 20.000.001 до 100.000.000 КМ .....4.000 КМ
- преко 100.000.000 КМ .....5.000 КМ

- додатни износ (у зависности од броја власника хартија од вриједности)

- за емитента од 5.000 власника хартија од вриједности .....плус 0,20 КМ

по власнику хартија од вриједности,

- за емитента од 5.001 до 20.000 власника хартија од вриједности .....плус 0,15 КМ

по власнику хартија од вриједности, али не мање од 1.000 КМ,

- за емитента преко 20.000 власника хартија од вриједности .....плус 0,10 КМ

по власнику хартија од вриједности, али не мање од 3.000 КМ.

2. За вођење регистра дужничких хартија од вриједности накнада се не наплаћује.

3. За вођење регистра хартија од вриједности инвестиционог фонда

- до 10.000.000 КМ .....1.500 КМ
- од 10.000.001 до 50.000.000 КМ .....3.000 КМ
- од 50.000.001 до 100.000.000 КМ .....4.500 КМ
- од 100.000.001 до 200.000.000 КМ .....6.000 КМ
- преко 200.000.000 КМ .....7.000 КМ.

* Вођење регистра хартија од вриједности (рачуна емитента) обухвата: чување података о емитенту, власницима и хартијама од вриједности, упис промјена података о емитенту, упис исправки података о власницима, чување података о свим трансакцијама са хартијама од вриједности емитента, израду и достављање извјештаја једном годишње.

Годишња накнада за вођење регистра хартија од вриједности фактурише се и плаћа квартално.

В - Извјештаји Централног регистра:

1. Листа акционара

- извјештај у електронском запису (PDF, ACCESS) .....200 КМ

- извјештај у писаном облику:

за емитента од 1.000 власника хартија од вриједности .....200 КМ

за емитента од 1.001 до 3.000 власника хартија од вриједности .....500 КМ

за емитента од 3.001 до 5.000 власника хартија од вриједности .....700 КМ

за емитенте од 5.001 до 20.000 власника хартија од вриједности .....1.000 КМ

за емитенте од 20.001 до 50.000 власника хартија од вриједности .....1.300 КМ

за емитенте преко 50.000 власника хартија од вриједности .....1.600 КМ.

2. Извјештај за скупштину акционара

- извјештај у електронском запису (PDF, ACCESS) .....200 КМ

- извјештај у писаном облику цијена као за писани извјештај под I B 1.

3. Сваки наредни извјештај из т. 1. и 2.

у електронском запису .....100 КМ

- другачије дефинисан електронски формат извјештаја за датум на који је већ тражени извјештај генерисан.

4. Листа власника хартија од вриједности за одређену врсту и класу хартија од вриједности .....200 КМ

- извјештај у електронском запису.

5. Листа власника хартија од вриједности за одређени број власника .....50 КМ

- извјештај у електронском запису.

6. Листа власника хартија од вриједности за одређену врсту и класу хартија од вриједности и за одређени број власника .....50 КМ

- извјештај у електронском запису.

7. Извјештај о структури власника .....без накнаде

- писани извјештај.

8. Извјештај о првих 10 власника емитента .....без накнаде

- писани извјештај.

9. Извјештај о власницима дужничких хартија од вриједности:

- извјештај у електронском запису (PDF, ACCESS) .....200 КМ

- за извјештај у писаном облику цијена као за извјештај под I B 1.

Г - Услуге депоновања акција у случају преузимања акционарског друштва

1. Накнада за депоновање акција .....800 КМ

плус 0,16% од вриједности преузетих акција.

Д - Остале услуге - накнада дефинисана посебним уговором.

II - УСЛУГЕ ЗА ВЛАСНИКА ХАРТИЈА ОД ВРИЈЕДНОСТИ

1. Отварање рачуна

- за физичко лице .....5 КМ

- за правно лице .....10 КМ.

Напомена: Отварање рачуна се не наплаћује у случајевима из тачке I А.

2. Усклађивање података о власнику .....5 КМ.

3. Извод о стању на рачуну, на захтјев власника рачуна

- за физичко лице .....5 КМ

- за правно лице .....10 КМ.

4. Потврда о власништву над хартијом од вриједности .....10 КМ

- цијена се односи на потврду о власништву за сваку појединачну хартију од вриједности.

5. Потврда да лице нема отворен рачун / не посједује хартије од вриједности .....10 КМ.

6. Потврда о упису заложног права .....10 КМ.

7. Извјештај о уписаним заложним правима .....50 КМ.

III - УСЛУГЕ ЗА ЧЛАНОВЕ ЦЕНТРАЛНОГ РЕГИСТРА

A - Годишња чланарина

1. основни износ ..... без накнаде
 плус чланарина за одређену врсту чланства:
 - чланство у систему обрачуна, поравнања и преноса хартија од вриједности ..... без накнаде
 - чланство у систему залагања хартија од вриједности ..... без накнаде
 - чланство у систему увида у стање на рачуну ..... без накнаде.

2. Накнада за радње у случају мјере искључења из чланства ..... без накнаде.

B - Директан приступ чланова систему Централног регистра

1. коришћење система Централног регистра:
 - једна радна станица ..... 100 КМ мјесечно
 - друга и свака следећа радна станица ..... 50 КМ мјесечно.

B - Техничке услуге - по захтјеву члана

1. Накнада за инсталацију CSD клијента ..... 50 КМ
 - накнада по радној станици по додатном захтјеву члана послје пријема у чланство.
 2. Накнада за деинсталацију CSD клијента ..... 50 КМ
 - накнада по радној станици по захтјеву члана.
 3. Накнада за одржавање обуке за коришћење система ..... 100 КМ
 - накнада по додатном захтјеву члана послје пријема у чланство, у групи максимално три овлашћена лица једног члана.

IV - УСЛУГЕ ОБРАЧУНА, ПОРАВНАЊА И ПРЕНОСА ХАРТИЈА ОД ВРИЈЕДНОСТИ

A - Услуге обрачуна, поравнања и извршења обавеза насталих из послова закључених на берзи или другом уређеном јавном тржишту

1. Купопродајни послови са хартијама од вриједности, осим дужничких хартија од вриједности ..... 0,015% од вриједности купопродајног посла.

Напомена: Услуге под тачком IV A 1. плаћају купац и продавац.

2. Купопродајни послови са дужничким хартијама од вриједности ..... без накнаде.

3. Исправка грешке члана система обрачуна, поравнања и преноса хартија од вриједности ..... 50 КМ.

4. Накнада за пренос хартија од вриједности по основу уговора о позајмљивању ..... 25 КМ
 - по налогу.

5. Накнада за распоређивање нераспоређене трансакције 10%
 -% од вриједности нераспоређене трансакције, најмање 100 КМ, а највише 1.000 КМ.

B - Услуге преноса хартија од вриједности по основу послова закључених изван берзе или другог уређеног јавног тржишта

1. Висина накнаде за услуге преноса хартија од вриједности по основу блок посла ..... 0,10% од вриједности блок посла, с тим да се наведена накнада се умањује како слиједи:

- 5% ако вриједност појединачног блок посла прелази 2.000.000 КМ,

- 10% ако вриједност појединачног блок посла прелази 5.000.000 КМ,

- 20% ако вриједност појединачног блок посла прелази 10.000.000 КМ.

Напомена: Напријед наведену услугу плаћају купац и продавац.

B - Накнада за активирање ванредних процедура

1. Накнада за коришћење гарантног фонда 0,50%
 -% се рачуна дневно од износа средстава коришћених из гарантног фонда, најмање 500 КМ, а највише 1.000 КМ.

V - УСЛУГЕ ПРЕНОСА ХАРТИЈА ОД ВРИЈЕДНОСТИ ПО ОСНОВУ ДРУГИХ ПРАВНИХ ПОСЛОВА

1. Накнаде за услуге преноса хартија од вриједности по основу поклона 0,10%
 -% од номиналне вриједности, најмање 30 КМ, а највише 500 КМ.

2. Накнада за услуге преноса хартија од вриједности по основу наслеђа ..... 10 КМ
 - по налогу.

3. Накнада за услуге преноса хартија од вриједности по основу судске одлуке или одлука других надлежних органа, осим по основу приватизације ..... 50 КМ
 - по налогу.

4. Накнада за услуге преноса акција из процеса приватизације по основу продаје државног капитала 0,10%
 - % од номиналне вриједности, најмање 50 КМ, а највише 2.000 КМ.

5. Накнада за услуге преноса хартија од вриједности симултано основаних а.д. и по основу других послова у складу са законом 0,10%
 - % од номиналне вриједности, најмање 50 КМ, а највише 2.000 КМ.

VI - УПИС И БРИСАЊЕ ПРАВА ТРЕЋИХ ЛИЦА НА ХАРТИЈАМА ОД ВРИЈЕДНОСТИ

A - Заложно право на хартијама од вриједности

1. Накнада за упис заложног права на хартијама од вриједности 0,10%
 - % од номиналне вриједности хартија од вриједности, најмање 50 КМ, а највише 2.000 КМ.

2. Накнада за брисање заложног права на хартијама од вриједности ..... без накнаде.

3. Накнада за упис промјена о уписаном заложном праву ..... 30 КМ
 - упис промјена на већ уписаном заложном праву, осим повећања броја заложених хартија од вриједности које се наплаћује као нови упис.

4. Накнада у поступку продаје заложених хартија од вриједности 1%
 - % од номиналне вриједности укупно заложених хартија од вриједности, најмање 200 КМ, а највише 500 КМ.

B - Право плодуживања на хартијама од вриједности

1. Накнада за упис права плодуживања на хартијама од вриједности ..... 50 КМ.

2. Накнада за брисање права плодуживања на хартијама од вриједности ..... 50 КМ.

VII - УСЛУГЕ ОБАВЉАЊА ПОСЛОВА ДЕПОЗИТАРА

A - Накнада за обављање депозитарних послова за ИФ-ове (у зависности од нето вриједности имовине ИФ-а)

- до 10.000.000 КМ ..... 0,18% нето вриједности имовине годишње,

- од 10.000.001 до 50.000.000 КМ ..... 0,14% нето вриједности имовине годишње,

- од 50.000.001 до 100.000.000 КМ ..... 0,10% нето вриједности имовине годишње,

- од 100.000.001 до 200.000.000 КМ ..... 0,08% нето вриједности имовине годишње,

имовине годишње,

- преко 200.000.000 КМ . . . . . 0,075% нето вриједности имовине годишње, при чему се под нето вриједности имовине подразумева основница за обрачун накнаде друштву за управљање, утврђена у складу са прописима Комисије за хартије од вриједности Републике Српске.

Б - Накнада за обрачун нето вриједности имовине за фондове основане по посебним законима - у складу с посебним уговором, а најмање 2.500 КМ мјесечно.

В - Накнада за обављање послова утврђивања вриједности имовине ЗИФ-а (у зависности од основног капитала ЗИФ-а)

- до 100.000.000 КМ . . . . . 600 КМ
- од 100.000.001 - 200.000.000 КМ . . . . . 800 КМ
- преко 200.000.000 КМ . . . . . 1.000 КМ.

Члан 3.

Управни одбор Централног регистра може, у складу са финансијском ситуацијом Централног регистра, накнаде утврђене у складу са чланом 2. умањити без ограничења, на одређени период у току финансијске године.

Члан 4.

Накнаде се плаћају на жиро-рачун Централног регистра хартија од вриједности а.д. Бања Лука.

Доказ о извршеној уплати накнаде обавезно се прилаже уз захтјев, пријаву или други поднесак који се подноси Централном регистру, а који подлијеже плаћању накнаде.

Члан 5.

На ову одлуку сагласност даје Комисија за хартије од вриједности Републике Српске.

По добијању писане сагласности из става 1. овог члана, ова одлука се објављује у “Службеном гласнику Републике Српске”.

Члан 6.

Ступањем на снагу ове одлуке престаје да важи Одлука о висини накнаде која се плаћа за услуге Централног регистра хартија од вриједности а.д. Бања Лука (“Службени гласник Републике Српске”, бр. 20/02, 60/03 и 16/04).

Члан 7.

Ова одлука ступа на снагу осмог дана од дана објављивања у “Службеном гласнику Републике Српске”, а примјењује се од 1. маја 2009. године.

Број: УО-2140/09
23. марта 2009. године
Бања Лука

Предсједник
Управног одбора,
Др **Никола Мојовић**, с.р.

Уставни суд Босне и Херцеговине

Уставни суд Босне и Херцеговине у Вијећу од пет судија у предмету број: **АП 1057/07**, рјешавајући апелацију “Компас-Међугорја” д.д. Међугорје, на основу члана VI/3.б) Устава Босне и Херцеговине, члана 16. став 4. тачка 14, члана 59. став 2. алинеје 1. и 2. и члана 61. ст. 1. и 2. и члана 64. став 1. Правила Уставног суда Босне и Херцеговине (“Службени гласник Босне и Херцеговине”, бр. 60/05 и 64/08), у саставу:

- Сеада Палаврић, предсједница,
- Миодраг Симовић, потпредсједник,
- Валерија Галић, потпредсједница,
- Мато Тадић, судија и
- Крстан Симић, судија,

на сједници одржаној 14. октобра 2008. године, донио је

ОДЛУКУ

О ДОПУСТИВОСТИ И МЕРИТУМУ

Дјелимично се усваја апелација “Компас-Међугорја” д.д. Међугорје.

Утврђује се повреда члана II/3.е) Устава Босне и Херцеговине и члана 6. став 1. Европске конвенције за заштиту људских права и основних слобода у односу на право на доношење одлуке у разумном року у предмету Општинског суда у Мостару, број: Пс-101/01-1.

На основу члана 74. став 4. Правила Уставног суда Босне и Херцеговине, налаже се Општинском суду Мостар да хитно оконча поступак у предмету број: Пс-101/01-1, у складу са чланом II/3.е) Устава Босне и Херцеговине и чланом 6. став 1. Европске конвенције за заштиту људских права и основних слобода.

Налаже се Општинском суду Мостар да, у складу са чланом 74. став 5. Правила Уставног суда Босне и Херцеговине, у року од 90 дана од дана достављања ове одлуке обавијести Уставни суд Босне и Херцеговине о предузетим мјерама с циљем извршења ове одлуке.

Утврђује се повреда члана II/3.е) Устава Босне и Херцеговине и члана 6. став 1. Европске конвенције за заштиту људских права и основних слобода у односу на Рјешење Врховног суда Федерације Босне и Херцеговине број: Рев-784/05, од 30. новембра 2006. године и Пресуду Кантоналног суда Мостар број: Пж-5/05, од 2. марта 2005. године у дијелу у ком је одбијен апелантов захтјев за накнаду по основу неоснованог богаћења за период од 23. децембра 1996. године до 11. фебруара 1999. године.

Укидају се Рјешење Врховног суда Федерације Босне и Херцеговине број: Рев-784/05, од 30. новембра 2006. године и Пресуда Кантоналног суда Мостар број: Пж-5/05, од 2. марта 2005. године у дијелу у ком је одбијен апелантов захтјев за накнаду по основу неоснованог богаћења за период од 23. децембра 1996. године до 11. фебруара 1999. године.

Предмет се враћа Кантоналном суду Мостар да по хитном поступку донесе нову одлуку, у складу са чланом II/3.е) Устава Босне и Херцеговине и чланом 6. став 1. Европске конвенције за заштиту људских права и основних слобода.

Налаже се Кантоналном суду Мостар да, у складу са чланом 74. став 5. Правила Уставног суда Босне и Херцеговине, у року од три мјесеца од дана достављања ове одлуке обавијести Уставни суд Босне и Херцеговине о предузетим мјерама с циљем извршења ове одлуке.

Одбацује се као недопуштен дио апелације “Компас- Међугорја” д.д. Међугорје поднесене против Пресуде Кантоналног суда у Мостару, број: 007-0-Пж-07-000-054, од 22. марта 2007. године, Рјешења Врховног суда Федерације Босне и Херцеговине број: Рев-784/05, од 30. новембра 2006. године и Пресуде Кантоналног суда у Мостару, број: Пж-5/05, од 2. марта 2005. године у дијелу у ком је првостепена пресуда укинута и предмет враћен Општинском суду у Мостару на поновни поступак, у односу на друге аспекте члана II/3.е) Устава Босне и Херцеговине и члана 6. став 1. Европске конвенције за заштиту људских права и основних слобода, те члана II/3.к) Устава Босне и Херцеговине и члана 1. Протокола број 1 уз Европску конвенцију за заштиту људских права и основних слобода, јер је у том дијелу преурањена.

Одлуку објавити у “Службеном гласнику Босне и Херцеговине”, “Службеним новинама Федерације Босне и Херцеговине”, “Службеном гласнику Републике Српске” и у “Службеном гласнику Дистрикта Брчко Босне и Херцеговине”.

Образложење

I - Увод

1. “Компас-Међугорје” д.д. Међугорје (у даљем тексту: апелант), кога заступају Биљана Сесар-Бунтић и Зоран Бунтић, адвокати из Читлука, поднио је 11. априла 2007. године Уставном суду Босне и Херцеговине (у даљем тексту: Уставни суд) апелацију против Пресуде Кантоналног суда у Мостару (у даљем тексту: Кантонални суд) број: 007-0-000 054, од 22. марта 2007. године, Рјешења Врховног суда Федерације БиХ (у даљем тексту: Врховни суд) број: Рев-784/05, од 30. новембра 2006. године и Пресуде Кантоналног суда, број: Пж-5/05, од 2. марта 2005. године. У наведеној апелацији апелант је предложио Уставном суду да донесе одлуку о привременој мјери ком ће наложити забрану противизвршења и прекид предметних парничких поступака до окончања поступка пред Уставним судом.

II - Поступак пред Уставним судом

2. На основу члана 22. ст. 1. и 2. Правила Уставног суда, од Врховног и Кантоналног суда и учесника у поступку Општине Читлук затражено је 6. септембра 2007. године да доставе одговоре на апелацију.

3. Врховни суд и Јавно правобранилаштво Општине Читлук, као законски заступник Општине Читлук, доставили су одговоре на апелацију 14. септембра 2007. године, а Кантонални суд није доставио одговор на апелацију.

4. На основу члана 26. став 2. Правила Уставног суда, одговори на апелацију достављени су апеланту 7. јануара 2008. године.

III - Чињенично стање

5. Чињенице предмета које произиласе из апелантових навода и докумената предочених Уставном суду могу да се сумирају на сљедећи начин.

6. Рјешењем Основног суда удруженог рада у Мостару, број: У/1-1392/91, од 17. децембра 1991. године "Компас" Туристичко-угоститељско предузеће д.д. Међугорје уписано је у судски регистар као самостално угоститељско предузеће, а као оснивач уписан је "Kompas- international" д.д. Љубљана. Туристичко насеље "Компас" Туристичко-угоститељско предузеће д.д. Међугорје мобилисано је 10. децембра 1992. године за потребе ХВО ХЗ-ХБ. У периоду од 1. фебруара 1993. године до 31. децембра 1999. године у њему је боравио шпански батаљон СПАБАТ, на основу уговора између тадашњег УНПРОФОР-а и Одјељења одбране ХВО-а, за шта је шпански батаљон плаћао закупнину Општини Читлук у мјесечном износу од 171.000,00 КМ.

7. Уговор о преносу дионица и удјела у друштву "Компас" Туристичко-угоститељско предузеће д.д. Међугорје између "Kompas- international" д.д. Љубљана, као продавца, и купца Зорана Бунтића закључен је 30. децембра 1998. године а његова номинална вриједност износила је 3.223.350,00 ДМ. С обзиром на то да се ради о дионичарском друштву, основни капитал је подијељен на дионице. Број дионица које су припале продавцу, односно купцу Зорану Бунтићу на основу наведеног уговора о продаји и преносу дионица је 107.445,00 или 76,74% вриједности основног капитала. Предузеће "Угоститељство и туризам" Читлук је припало 24.669 дионица, што представља вриједност од 17,64% основног капитала (државни капитал), а 7.869 дионица или 5,62% капитала је припало запосленицима. Рјешењем Кантоналног суда, број: У/И 146/99, од 11. фебруара 1999. године као оснивач и лице овлашћено за заступање апеланта уписан је Зоран Бунтић.

8. Као апелантов законски заступник, Зоран Бунтић је 11. фебруара 1999. године упутио захтјев Општини Читлук за предају у посјед апелантових објеката, који су коначно враћени 12. априла 2006. године, на основу Одлуке о преиспитивању одлуке Дома за људска права за Босну и Херцеговину (види, Дом за људска права за Босну и Херцеговину, СН/01/6930, Компас-Међугорје и Зоран Бунтић против Федерације Босне и Херцеговине, Одлука о преиспитивању од 4. новембра 2003. године, у даљем тексту: Одлука Дома за људска права). Наведеном одлуком Дома за људска права је одлучено да је Федерација Босне и Херцеговине (у даљем тексту: ФБиХ) повриједила апелантово право на мирно уживање имовине према члану 1. Протокола број 1 уз Европску конвенцију за заштиту људских права и основних слобода (у даљем тексту: Европска конвенција) незаконитим ушптањем у апелантова имовинска права и право на правично суђење у разумном року према члану 6. став 1. Европске конвенције допуштајући значајна неоправдана одлагања у домаћим судским поступцима. Стога је наређено ФБиХ да обезбједи да се спорна имовина одмах врати апеланту, најкасније до 5. јануара 2004. године. Такође је наређено ФБиХ да обезбједи да висину компензације за повреду члана 1. Протокола број 1 уз Европску конвенцију правично и брзо утврде домаћи судови, најкасније до 5. маја 2004. године.

9. Ради утврђивања накнаде због повреде права на имовину, апелант је покренуо парничке поступке против Општине Читлук пред Општинским судом Мостар (у даљем тексту: Општински суд) и против ФБиХ - ФМО пред Општинским судом у Сарајеву.

10. Апелант је 25. марта 1999. године покренуо парнички поступак против Општине Читлук ради враћања стеченог без основа и накнаде штете због измакле користи, а од друготуженог Јакова Сулића је тражио да му врати службене просторије предузећа, печате и документацију. Одлучујући о тужби, Општински суд је донио Пресуду број: Пс-101/01-1, од 18. новембра 2004. године ком је наложио Општини Читлук да исплати апеланту: 1) износ од 2.412.000,00 КМ са законским каматама на име стеченог без основа, неовлашћеном употребом "Кампа Међугорје" у периоду од 23. децембра 1996. године до 31. децембра 1999. године; 2) износ од 59.822,00 КМ мјесечно за период од 1. јануара 2000. године до 1. априла 2004. године са законском затезном каматом на име накнаде штете у виду измакле користи због немогућности употребе објеката "Кампа Међугорје"; 3) износ од 1.231.338,00 КМ са законском затезном каматом на име накнаде трошкова парничког поступка.

11. Осим тога, наведеном пресудом је обавезан друготужени Јаков Сулић да преда апеланту апелантову финансијску документацију за период од 1996. године до 31. децембра 1999. године, као и службене печате, те да му накнади трошкове парничког поступка. Истом пресудом је одбијен у цијелости противтужбени

захтјев Општине Читлук, којим је тражила да се утврди да је Општина Читлук искључива овлашћеница права располагања непокретностима и објектима кампа, те да је апелант дужан да се уздржи од било каквог мијешања и узнемиравања у њеном мирном коришћењу и посједу имовине. Уједно, Општини Читлук је наложио да апеланту накнади трошкове парничког поступка настале поводом противтужбе у износу од 31.680,00 КМ.

12. У образложењу Пресуде је наведено да су на благајну Општине Читлук у периоду од 1. јануара 1997. године до 31. децембра 1999. године положене укупно 2.412.000,00 КМ на име коришћења јединица УНПРОФОР-а кампа у Међугорју, те да тако утврђен износ представља нето-приход Општине Читлук (обогашена лица) и истовремено смањена апелантова имовина (осиромашена лица) због чега су новонастала имовинска права у међусобној узрочно-последичној вези. Општински суд сматра да прелазак дијела апелантове имовине у имовину Општине Читлук ничим није оправдан, јер за то у конкретном случају не постоји основ у правном послу или закону. Сходно оцјени овог суда, апсолутно је ирелевантно да ли је Општина Читлук држала у директном или индиректном посједу предметну имовину у спорном периоду. У погледу досуђења затезних камата, Суд се позвао на одредбу члана 214. Закона о облигационим односима (у даљем тексту: ЗОО) којим је прописано да, кад се враћа оно што је стечено без основа, морају да се врате плодови и затезне камате.

13. Други дио апелантовог тужбеног захтјева за накнаду штете у виду измакле користи због немогућности употребе објеката "Кампа Међугорје", према мишљењу Општинског суда, такође је основан. Наиме, након што су наведене стабилизационе снаге 31. децембра 1999. године, као закупац, напустиле предметни камп, Општина Читлук је одбила да га преда апеланту и наставила је да га неовлашћено држи у непрекидном и директном посједу све до 1. априла 2004. године. Због немогућности да користи "Камп Међугорје" у овом периоду, према мишљењу првостепеног суда, апелант је претрпио штету у досуђеном износу управо због тога што је Општина Читлук предузела штетне радње. Кривицу Општине Читлук, као штетника, за насталу штету суд је препознао у противправном и неовлашћеном држању апелантових ствари за шта, након 23. децембра 1996. године, није било законског основа.

14. Против наведене пресуде Општинског суда жалили су се Општина Читлук и друготужени Јаков Сулић. Пресудом Кантоналног суда, број: Пж-5/05, од 2. марта 2005. године делимично је уважена жалба Општине Читлук и оспорена пресуда преиначена тако да је апелантов захтјев да му Општина Читлук накнади износ од 2.412.000,00 КМ са законским каматама, на име враћања средстава стечених без основа, за период од 23. децембра 1996. године до 31. децембра 1999. године, одбијен у цијелости. Осим тога, досуђени мјесечни износ од 59.822,00 КМ на име измакле користи, за период од 1. јануара 2000. године до 1. априла 2004. године, наведеном пресудом смањен је на мјесечни износ од 18.918,63 КМ, а досуђени износ од 1.231.338,00 КМ, на име трошкова поступка поводом тужбе, и 31.680,00 КМ трошкова поступка поводом противтужбе је смањен на укупан износ од 276.579,30 КМ. Напоњетку, наведеном пресудом Кантоналног суда одбијена је жалба Општине Читлук и потврђена првостепена пресуда у дијелу којим је одбијен њен противтужбени захтјев, а жалба друготуженог Јакова Сулића је одбачена као недозвољена.

15. У образложењу пресуде Кантоналног суда је наведено да је у конкретном случају битно ко је одговоран за штету која несумњиво постоји и која се апеланту треба да накнади. Водећи упоредо два парничка спора (пред Општинским судом у Сарајеву и Општинским судом у Мостару) са истим тужбеним захтјевом, апелант, у суштини, тражи исто (штету) без обзира што је различито означава - у једном поступку као измаклу корист, а у другом поступку као неосновано обогашење. Другостепени суд сматра да не стоје апелантови наводи да се ради о солидарној одговорности и да је његово право да захтјеви испуњење обавезе од кога хоће. Тај суд је установио да за први период (од 23. децембра 1996. године до 31. децембра 1999. године) није одговорна Општина Читлук, па је због тога пресуда у том дијелу преиначена услед тога што су уплате закупа, према мишљењу тог суда, ишле за потребе закуподавца ХВО-а, тако да Општина Читлук није пасивно легитимисана за овај дио тужбеног захтјева. Тај суд сматра да је пасивно легитимисана ФБиХ - ФМО, као правни сљедник ХВО-а.

16. За други дио тужбеног захтјева (измакла корист за период од 1. јануара 2000. године до 1. априла 2004. године) Кантонални суд сматра да је Општина Читлук пасивно легитимисана, јер већ тада у наведеном кампу није било припадника шпанског батаљона СПАБАТ-а, уговор о закупу престао је да важи, а спорни камп је предат Општини Читлук у посјед. Међутим, дру-

гостепени суд је установио да је досуђени износ високо досуђен и да за то не постоје законски разлози, па је, позивајући се на члан 189. став 3. ЗОО, досуђени износ смањено.

17. Апелант и Општина Читлук изјавили су ревизије против наведене другостепене пресуде. Рјешењем Врховног суда, број: Рев-784/05, од 30. новембра 2006. године, апелантова ревизија је дјелимично, а ревизија Општине Читлук у цијелости уважена. Другостепена пресуда је укинута у дијелу у ком је одбијен тужбени захтјев за исплату стеченог без основа за период од 11. фебруара 1999. године до 31. децембра 1999. године, као и у дијелу у ком је одлучено о накнади за изгубљену добит, противтужбеном захтјеву и трошковима поступка, те је предмет враћен на поновно суђење. У преосталом дијелу апелантова ревизија је одбијена.

18. У образложењу рјешења Врховног суда се наводи да накнада за стицање без основа према члану 210. став 2. ЗОО припада лицу чија имовина на било који начин пређе у имовину било ког другог лица, а тај прелаз нема основа у правном послу или закону. Врховни суд сматра да апелантов захтјев да му Општина Читлук, због стицања без основа, плати дио примљене закупнине није основан, јер Општина Читлук није управљала спорном имовином незаконито, све док се апелант није појавио са захтјевом за предају у посјед те имовине, а то је било 11. фебруара 1999. године. Због тога, Врховни суд сматра да апелантова ревизија у односу на одбијајући дио тужбеног захтјева за стицање без основа до 11. фебруара 1999. године није основана, па ју је тај суд као такву одбио. Међутим, за период од 11. фебруара 1999. године до 31. децембра 1999. године судови нису утврдили релевантне чињенице да би апеланту свентуално одредили висину накнаде по стеченом без основа. С обзиром на то да је у том дијелу чињенично стање остало неутврђено, примјеном члана 250. став 2. Закона о парничком поступку (у даљем тексту: ЗПП) у овом дијелу оспорена пресуда је укинута и враћена другостепеном суду на поновно суђење. Даље, Врховни суд сматра да је основан приговор Општине Читлук у дијелу којим је она обавезана да апеланту исплаћује мјесечно по 18.918,63 КМ за период од 1. јануара 2000. године до 1. априла 2004. године, јер судови нису утврдили чињенице да ли је уопште апелант имао могућност за угоститељски рад, да ли је имао запослене раднике, потребан инвентар, да ли је уопште имао дозволу за обављање туристичко-угоститељске дјелатности, да ли је такво одобрење тражио да би почео да ради. Врховни суд наводи да је привредном субјекту, осим регистрације, потребно и да добије одобрење за рад од надлежног органа, што отвара питање да ли је апелант могао да обавља регистровану дјелатност након регистрације новог већинског сопственика и новог лица овлашћеног за заступање. Стога, пошто нису утврђене релевантне чињенице, Врховни суд је одлучио да је у овом дијелу основан приговор Општине Читлук.

19. Осим наведеног, Врховни суд сматра да је ревизија Општине Читлук у односу на противтужбени захтјев у цијелости основана, јер у јавним исправама које се односе на спорну имовину нису унесени објекти - бунгалови који су предмет противтужбеног захтјева. Другостепени суд у својој одлуци у овом дијелу полази од становишта и Одлуке Дома за људска права, па сматра да је она доказ стварних апелантових права на спорним непокретностима. Међутим, Врховни суд сматра да Одлука Дома за људска права не представља материјалноправни основ, нити је то одлука ком је ријешено претходно правно питање из члана 12. важећег ЗПП. Чињеница да је Одлуком Дома за људска права утврђена само повреда уставног права на имовину не доказује какво је стварно право апелант имао на тој имовини. Одлука не садржи ни податке о идентификацији непокретности на које се односи, па због тога та одлука сама по себи не може бити доказ о постојању одређеног права на предметној имовини. Због погрешног становишта нижестепених судова у погледу основаности противтужбеног захтјева, Врховни суд је навео да је чињенично стање и у овом дијелу остало неутврђено усљед чега овај суд није могао да преиначи другостепено пресуду. Наиме, у том смислу је било потребно утврдити ко је носилац права коришћења или располагања или оба права на спорном земљишту, а ко је сопственик бунгалова као објеката који нису уплаћени. У том дијелу, дакле, ревизија Општине Читлук је основана, јер је другостепени суд погрешно примјенио материјално право када је одбио њен противтужбени захтјев, а да није утврдио релевантне чињенице, па је ревизиони суд ревизију Општине Читлук уважио примјењујући члан 250. став 2. ЗПП.

20. Након одлуке Врховног суда о ревизији, Кантонални суд је донио Пресуду број: 007-0-Пж-07-000 054, од 22. марта 2007. године ком се жалба Општине Читлук усваја и укида првостепена пресуда у дијелу којим је удовољено тужбеном захтјеву за накнаду штете стеченог без основа у периоду од 11. фебруара 1999. године до 31. децембра 1999. године, у дијелу којим је одлучено о накнади за изгубљену добит за период од 1. јануара 2000. године до 1. априла 2004. године, као и у дијелу којим је одбијен

противтужбени захтјев Општине Читлук, те у односу на трошкове поступка, па је предмет враћен првостепеном суду на поновни поступак.

IV - Апелација

21. Апелант сматра да је оспореним одлукама повријеђено његово право на правично суђење из члана П/3.е) Устава Босне и Херцеговине и члана 6. став 1. Европске конвенције, као и право на имовину из члана П/3.к) Устава Босне и Херцеговине и члана 1. Протокола број 1 уз Европску конвенцију.

22. Апелант наводи да су у парничком поступку у коме су донесене оспорене одлуке почињене тешке повреде одредаба ЗПП и да је очигледно произвољно примјено материјално право. Апелант посебно истиче да је оспореним Рјешењем Врховног суда, број: Рев-784/05, у дијелу у ком је укинута Пресуда Кантоналног суда, број: Пж-5/05, од 2. марта 2005. године и предмет враћен на поновно суђење, повријеђено апелантово право на имовину из члана П/3.к) Устава Босне и Херцеговине и члана 1. Протокола број 1 уз Европску конвенцију тако што је укинута правоснажна пресуда Кантоналног суда у дијелу којим је апеланту била досуђена и већ исплаћена накнада штете од Општине Читлук у износу од 964.850,38 КМ, као и судски трошкови у износу од 276.579,30 КМ са законском затезном каматом. Оспореним рјешењем апелант је лишен имовине (досуђених новчаних средстава) у означеном износу, јер су оспореним незаконитим рјешењем Врховног суда остварени сви законски услови да Општина Читлук, у поступку противизвршења, поново одузме апеланту и онај дио накнаде штете који је већ исплатила према правоснажном дијелу пресуде Кантоналног суда.

23. Апелант је навео да је у погледу његовог права на имовину Дом за људска права донио 5. децембра 2003. године коначну и обавезујућу Одлуку о преиспитивању број: СН/01/6930. Наведеном одлуком, истиче апелант, закључено је да је ФБиХ повриједила апелантово право на мирно уживање имовине незаконитим уплићањем у апелантова имовинска права, те да јој је наређено да обезбједи да висину компензације за наведене повреде правично и брзо утврде домаћи судови најкасније до 5. маја 2004. године. Рјешењем Комисије за људска права при Уставном суду број: СН/01/8930, од 8. марта 2006. године закључено је да тужена страна, ФБиХ, није извршила своје обавезе из наведене обавезујуће одлуке Дома за људска права, тако да се оспореним одлукама, сматра апелант, настављају да крше његова уставна права. Апелант закључује да су у предметним парничким поступцима ради накнаде штете због некористићња "Кампа Међугорје", које је покренуо против ФБиХ и Општине Читлук, донесене противрјечне одлуке и још увијек није утврђена накнада штете због повреде његовог права на мирно уживање имовине, како је наређено наведеном одлуком Дома за људска права.

24. Апелант предлаже да Уставни суд, у складу са чланом 64. став 2. Правила Уставног суда, те с обзиром на природу већ правоснажно утврђених повреда Устава БиХ и Европске конвенције од Дома за људска права, сам одлучи о меритуму предмета и одлуку достави првостепеним судовима ради обезбјеђења уставних права која су повријеђена оспореним одлукама, као и ради спречавања да се настави кршење права из Устава БиХ и Европске конвенције, између осталог, и права на суђење у разумном року. Уколико Уставни суд не прихвати апелантов предлог за доношење одлуке о меритуму предмета, апелант алтернативно предлаже да Уставни суд, примјеном члана 64. став 1. Правила Уставног суда, обезбједи заштити Уставом утврђених права и спријечи даља кршења Устава БиХ и Европске конвенције тако што ће поводом предметне апелације укинута оспорена Пресуда Кантоналног суда и Рјешење Врховног суда, те потврдити Пресуду Општинског суда, број: Пс-101/01-1, од 18. новембра 2004. године, ком је одлука Дома за људска права била у цијелости извршена, те отклоњене утврђене повреде Устава БиХ и Европске конвенције.

Одговор на апелацију

25. У свом одговору на апелацију Врховни суд наводи да остаје у цијелости при својој одлуци и не сматра да је њеним доношењем дошло до повреде права на која апелант указује у својој апелацији.

26. Јавно правобранилаштво Општине Читлук у свом одговору истиче да су неосновани наводи из апелације, јер нису повријеђена права на која се апелант позива. Апелантово право на правично суђење није повријеђено, јер је апелант све вријеме поступка имао могућност да изнесе све аргументе и предлаже доказе, а и даље има такве могућности, будући да пресуде нису коначне, јер је предмет враћен на поновни поступак. Тако ће Општина Читлук, први пут након осам година, имати могућност да ријешити претходно питање, тј. питање откупа дионица. У вези с правом на имовину истичу да је чланом 1. Протокола број 1 уз

Европску конвенцију заштићена само постојећа имовина, али не и права и очекивања на стицање имовине у будућности. С обзиром на то да је предмет враћен на поновно суђење, ова повреда губи значај и апелант нема правни интерес да докажује повреду права на имовину.

V - Релевантни прописи

27. У Закону о поступку за упис у судски регистар ("Службене новине Федерације БиХ", број 6/95) релевантне одредбе гласе:

Члан 2. став 1.

У судски регистар уписују се правна лица чији је упис одређен федералним законом (...).

Члан 3. ст. 1. и 3.

Судски регистар је јавна књига.

Упис у судски регистар има правно дејство према трећим лицима од дана уписа.

28. У Закону о поступку уписа правних лица у судски регистар ("Службене новине Федерације БиХ", број 4/00) релевантне одредбе гласе:

Члан 27.

Субјекат уписа престаје на дан уписа престанка у судски регистар.

29. У Закону о облигационим односима ("Службени лист СФРЈ", бр. 29/78, 39/85, 45/89 и 57/89, те "Службени лист РБиХ", бр. 2/92, 13/93) релевантне одредбе гласе:

Члан 154.

(1) Ко другом проузрокује штету дужан је да је накнади, уколико не докаже да је штета настала без његове кривице.

Члан 155.

Штета је умањење нечије имовине (обична штета) и спречавање њена повећања (измакла корист), (...).

Члан 186.

Обавеза накнаде штете сматра се доспјелом од тренутка настанка штете.

Члан 189.

(1) Оштећеник има право како на накнаду обичне штете, тако и на накнаду измакле користи.

(2) Висина накнаде штете одређује се према цијенама у вријеме доношења судске одлуке, изузев случаја кад закон наређује шта друго.

(3) При оцјени висине измакле користи узима се у обзир добитак који се могао основано очекивати према редовном току ствари или према посебним околностима, а чије остварење је спријечено штетником радњом или пропуштањем.

Члан 214.

Кад се враћа оно што је стечено без основа, морају да се врате плодови и плати затезна камата (...).

Члан 219.

Кад је неко туђу ствар употријебио у своју корист, ималац може да захтијева, независно од права на накнаду штете, или у њеном одсуству, да му овај накнади корист коју је имао од употребе.

Члан 277.

(1) Дужник који закасни са испуњењем новчане обавезе дугује поред главнице и затезну камату према стопи утврђеној савезним законом.

30. У Уредби о критеријумима и нормативима распоређивања грађана и материјалних средстава у Оружане снаге и друге потребе одбране ("Службени лист РБиХ", број 19/92) релевантне одредбе гласе:

Члан 60. став 8.

Корисник средстава дужан је да примљена средства користи с пажњом доброг домаћина, у складу са потребама, намјенама и особинама која та средства имају и да средства врати у исправном стању.

Члан 80. став 1.

Накнада из члана 77. ове уредбе припада од дана предаје до дана враћања средстава.

Члан 82. став 1.

(...) Накнаде се обрачунавају и исплаћују по званичној дужности или на захтјев сопственика средстава.

VI - Допустивост

31. У складу са чланом VI/3.6) Устава Босне и Херцеговине, Уставни суд, такође, има апелациону надлежност у питањима која су садржана у овом уставу када она постану предмет спора због пресуде било ког суда у Босни и Херцеговини.

32. У складу са чланом 16. став 1. Правила Уставног суда, Уставни суд може да разматра апелацију само ако су против пресуде, односно одлуке која се њоме оспорава, исцрпљени сви дјелотворни правни лијекови могући према закону и ако се поднесе у року од 60 дана од дана када је подносилац апелације примио одлуку о посљедњем дјелотворном правном лијеку ког је користио.

33. У предметној апелацији апелант оспорава Рјешење Врховног суда, број: Рев-784/05, од 30. новембра 2006. године у дијелу којим је одлучено о накнади стеченог без основа за период од 23. децембра 1996. до 11. фебруара 1999. године, који је правоснажно окончан и против ког нема других дјелотворних правних лијекова могућих према закону. Оспорено рјешење апелант је примио 21. фебруара 2007. године, а апелација је поднесена 11. априла 2007. године, тј. у року од 60 дана, како је прописано чланом 16. став 1. Правила Уставног суда. Коначно, апелација у том дијелу испуњава и услове из члана 16. ст. 2. и 4. Правила Уставног суда, јер није очигледно (prima facie) неоснована, нити постоји неки други формални разлог због којег апелација није допуштена.

34. Такође, у складу са чланом 16. став 3. Правила Уставног суда, Уставни суд може изузетно да разматра апелацију и када нема одлуке надлежног суда уколико апелација указује на озбиљна кршења права и основних слобода које штити Устав Босне и Херцеговине или међународна документа која се примјењују у Босни и Херцеговини.

35. У контексту апелационе надлежности Уставног суда из члана VI/3.6) Устава Босне и Херцеговине, израз "пресуда" мора да се широко тумачи. Тај израз не треба само да укључује све врсте одлука и рјешења већ и недостатак доношења одлуке када се за такав недостатак утврди да је неуставан (види, Уставни суд, Одлука број: У 23/00, од 2. фебруара 2001. године, објављена у "Службеном гласнику Босне и Херцеговине", број 10/01).

36. У конкретном случају Уставни суд предметну апелацију у дијелу тужбеног захтјева о ком још увијек није донесена коначна одлука и који је враћен на поновни првостепени поступак (захтјев за враћање стеченог без основа за период од 11. фебруара 1999. године до 31. децембра 1999. године и накнаду изгубљене добити од 1. јануара 2000. године до 1. априла 2004. године) тумачи тако да она покреће питање кршења права на "суђење у разумном року" у оквиру права на правично суђење из члана 6. став 1. Европске конвенције.

37. С обзиром на наведено, Уставни суд примјењује да у Босни и Херцеговини, у конкретном случају у ФБиХ, не постоји друго дјелотворно правно средство које би омогућило апеланту да се жали због дужине трајања поступка у овоме дијелу (види, мутатис мутандис, Европски суд за људска права, Томе Мата против Португалије, апликација број: 32082/98, ECHR 1999-IX). Даље, Уставни суд подсећа, слиједући праксу Европског суда, да је дужност државе да организује свој правни систем тако да омогући судовима и јавним властима да се повинују захтјевима и условима Европске конвенције (види, Европски суд за људска права, Zanghi против Италије, пресуда од 19. фебруара 1991. године, серија А број 194, став 21.).

38. Стога, имајући у виду одредбе члана VI/3.6) Устава Босне и Херцеговине, члана 16. став 3. Правила Уставног суда, Уставни суд је утврдио да предметна апелација у дијелу који се односи на тужбени захтјев који је враћен првостепеном суду на поновно суђење испуњава услове у погледу допустивости у односу на право на доношење одлуке у разумном року у оквиру права на правично суђење из члана II/3.е) Устава Босне и Херцеговине и члана 6. став 1. Европске конвенције.

39. При испитивању допустивости дијела апелације у ком је првостепена пресуда укинута и предмет враћен Општинском суду на поновни поступак, у ком се апелант жали на друге аспекте права на правично суђење из члана II/3.е) Устава Босне и Херцеговине и члана 6. став 1. Европске конвенције, те члан II/3.к) Устава Босне и Херцеговине и члан 1. Протокола број 1 уз Европску конвенцију, Уставни суд је пошао од одредаба члана VI/3.6) Устава Босне и Херцеговине, члана 16. став 1. и став 4. тачка 14. Правила Уставног суда.

Члан 16. став 4. тачка 14. Правила Уставног суда гласи:

4) Апелација није допуштена и ако постоји неки од сљедећих случајева:

(14) апелација је преурањена;

40. Сходно наведеним одредбама, апелација може да се поднесе само против пресуде, односно одлуке ком је поступак у одређеном предмету завршен. У конкретном случају поступак о наведеном дијелу апелације је у току пред Општинским судом, па слиједи да је апелација у том дијелу преурађена. Имајући у виду одредбу члана 16. став 4. тачка 14. Правила Уставног суда, према којој ће се апелација одбацити као недопуштена уколико је преурађена, Уставни суд је одлучио у вези са конкретним дијелом наведене апелације као у диспозитиву ове одлуке.

41. Имајући у виду наведено, као и одредбе члана VI/3.б) Устава Босне и Херцеговине, члана 16. ст. 1, 2. и 3. Правила Уставног суда, Уставни суд је утврдио да дио апелације који се односи на тужбени захтјев за накнаду стеченог без основа за период од 23. децембра 1996. до 11. фебруара 1999. године, о ком је правоснажно одлучено, и дио апелације који се односи на право на суђење у разумном року из члана II/3.е) Устава Босне и Херцеговине и члана 6. став 1. Европске конвенције испуњавају услову у погледу допуствости.

VII - Меритум

42. Апелант оспорава наведене одлуке, сматрајући да је њима повријеђено његово право на правично суђење из члана II/3.е) Устава Босне и Херцеговине и члана 6. став 1. Европске конвенције, те право на имовину из члана II/3.к) Устава Босне и Херцеговине и члана 1. Протокола број 1 уз Европску конвенцију.

Право на правично суђење

43. Члан II/3. Устава Босне и Херцеговине гласи:

Сва лица на територији Босне и Херцеговине уживају људска права и слободе из става 2. овог члана, што укључује:

(...)

е) Право на правично саслушање у грађанским и кривичним стварима и друга права у вези са кривичним поступком.

Члан 6. став 1. Европске конвенције у релевантном дијелу гласи:

1. Приликом утврђивања грађанских права и обавеза или основаности било какве кривичне оптужбе против њега свако има право на правично суђење и јавну расправу у разумном року пред независним и непристрасним, законом установљеним судом. (...)

44. У односу на примјену члана 6. став 1. Европске конвенције у вези са апелантовом жалбом да парнички поступак није окончан у разумном року, Уставни суд констатује да је апелант, у складу са одредбама ЗПП, Општинском суду поднио тужбу против тужене Општине Читлук због неоснованог обогаћења и измакле користи. Сходно пракси Уставног суда и Европског суда за људска права, члан 6. став 1. Европске конвенције се примјењује на поступке чији је исход одлучујући за утврђивање грађанских права и обавеза. Дакле, предметни парнички поступак поводом апелантове тужбе је спор грађанскоправне природе у ком се утврђују апелантова грађанска права при чему је апелант заинтересован да се коначна одлука о његовом тужбеном захтјеву донесе у разумном року, будући да је исход поступка одлучујући за исплату новчане накнаде која представља апелантову имовину. Стога су у апелантовом случају у овом дијелу апелације члан II/3.е) Устава Босне и Херцеговине и члан 6. став 1. Европске конвенције примјенљиви.

45. У погледу апелантовог права на правично суђење у разумном року, Уставни суд констатује да се у вези са апелантовим захтјевом поднесеним против Општине Читлук за враћање стеченог без основа од 11. фебруара 1999. године до 31. децембра 1999. године, затим, за накнаду штете због измакле користи предмет налази на поновном рјешавању пред првостепеним судом. Наиме, након што је Врховни суд Рјешењем број: Рев-784/05, укинуо наведену пресуду Кантоналног суда и предмет вратио том суду на поновно одлучивање, Кантонални суд је новом одлуком усвојио жалбу тужене Општине Читлук и предмет вратио на поновно суђење Општинском суду. Дакле, апелант још увијек није постигао коначно правно становиште у погледу своје тужбе против Општине Читлук. Управо због тога, у једном дијелу, апелант се жали да, након скоро осам година од покретања поступка (25. марта 1999. године) пред Општинским судом, у предметном поступку против Општине Читлук није добио правоснажну пресуду, нити се, с обзиром на контрадикторне ставове судова, назире коначан исход бескрајног процедуралног круга у који је стављен оспореним судским одлукама.

а) Релевантни принципи

46. Сходно конзистентној пракси Европског суда и Уставног суда, разумност дужине трајања поступка мора да се оцјењује у оквиру околности појединог предмета, водећи рачуна о критеријумима успостављеним праксом Европског суда, а нарочито о сложености предмета, понашању страна у поступку и надлежном

суда или других јавних власти, те о значају који конкретна правна ствар има за апеланта (види, Европски суд, Микулић против Хрватске, апликација број: 53176/99, од 7. фебруара 2002. године, Извјештај број: 2002-1, став 38.).

47. Осим тога, сходно пракси Европског и Уставног суда, велики број предмета на којима се ради није ваљано оправдање за прекомјерно одуговлачење поступка, а стално враћање одлуке на поновно суђење може да покаже да постоје озбиљни недостаци у организацији судског система (види, Европски суд, Probenier против Немачке, пресуда од 1. јула 1997. године, став 64, Извјештаји 1997-IV).

48. Коначно, Европски суд је указао да је потребна нарочита марљивост надлежних власти у свим предметима који се тичу личног статуса и својства, а да је овај захтјев нарочито важан у државама у којима домаћи закон прописује да одређени судски поступци имају хитан карактер (види, Европски суд, Borgese против Италије, пресуда од 26. фебруара 1992. године, серија А број 228-Б, став 18.).

б) Период који се узима у обзир

49. Уставни суд запажа да је поступак поводом апелантове тужбе покренут 25. марта 1999. године, те да *ratione temporis* улази у надлежност Уставног суда, јер је Устав Босне и Херцеговине ступио на правну снагу 14. децембра 1995. године. С обзиром на то, Уставни суд запажа да предметни поступак до дана доношења ове одлуке траје дужи од девет година и да траје и даље.

ц) Анализа разумности дужине поступка

50. У конкретном случају се ради о поступку поведеном због неоснованог обогаћења и измакле користи у ком је и тужена поставила противтужбени захтјев за утврђивање права својине, те је требало утврдити да ли се тужена неосновано обогатила на апелантов рачун и у ком обиму, као и да ли има основа за усвајање противтужбеног захтјева. Будући да су, ради утврђивања ових чињеница, изведени бројни докази, те да постоји већи број неријешених правних питања, Уставни суд сматра да се ради о прилично сложеном предмету.

51. Уставни суд, даље, истиче као релевантно при оцјењивању разумности рока одлучивања у овом предмету да је Одлуком Дома од 4. новембра 2004. године већ утврђено да је ФБиХ повриједила апелантово право на правично суђење у разумном року, допуштајући значајна неоправдана одлагања у домаћим судским поступцима (ор. cit., СН /01/6930, т. 29, 30. и 31.). Утврђена повреда члана 6. став 1. Европске конвенције, између осталих, односила се и на предметни парнички поступак, који је апелант покренуо 25. марта 1999. године пред Општинским судом против Општине Читлук. Осим тога, Уставни суд подсећа да је Рјешењем Комисије за људска права при Уставном суду од 8. марта 2006. године закључено да ФБиХ није извршила своју обавезу да се висина компензације за повреду права на имовину правично и брзо утврди пред домаћим судовима.

52. Упркос наведеном, Уставни суд подсећа да се предметни парнички поступак, противно наредби из Одлуке Дома да се правично и брзо оконча, а најкасније до 5. маја 2004. године, поново налази у фази рјешавања пред првостепеним судом. Уставни суд, даље, запажа да је Општински суд првостепену пресуду додио тек након пет година и осам мјесеци од подношења тужбе. Даље, Уставни суд сматра да је Кантонални суд значајно допринио недоношењу судске одлуке у разумном року, када је својом Пресудом број: 007-0-Пж-07-000 054, од 22. марта 2007. године, предмет вратио Општинском суду на поновни првостепени поступак иако је имао законску могућност предвиђену чланом 217. ЗПП да сам одржи расправу и утврди спорне чињенице. Стога, имајући у виду наведено, сматрајући да је при оваквом стању чињеница излишно утврђивати евентуални апелантов допринос дужини трајања поступка, Уставни суд сматра да је у конкретним околностима повријеђено апелантово право на правично суђење у разумном року, као сегмент права на правично суђење загарантованог чланом II/3.е) Устава Босне и Херцеговине и чланом 6. став 1. Европске конвенције.

Остали наводи о кршењу права на правично суђење

53. У вези са наведеним апелације о повреди права на правично суђење у погледу тужбених захтјева о којима је правоснажно одлучено, Уставни суд, прије свега, подсећа да је његова надлежност у апелационим поступцима ограничена "на питања која су садржана у овом уставу" и да Уставни суд није надлежан да врши провјеру утврђених чињеница и начина на који су редовни судови протумачили позитивноправне прописе осим уколико одлуке тих судова крше уставна права. То ће бити случај кад одлука редовног суда не укључује или погрешно примјењује уставно право, кад је примјена позитивноправних прописа била очигледно произвољна, кад је релевантни закон сам по себи неуставан, или када је дошло до повреде основних процесних права као што

су право на правичан поступак, право на приступ суду, право на дјелотворан правни лијек, или уколико утврђено чињенично стање указује на повреду Устава Босне и Херцеговине (види, Уставни суд, Одлука број: У 39/01, "Службени гласник Босне и Херцеговине", број 25/02).

54. У предметним поступцима поведеним ради враћања стеченог без основа и накнаде измакле користи апелант је постигао да до сада правоснажно буде ријешен само дио тужбеног захтјева, и то онај који се односи на враћање стеченог без основа против Општине Читлук за период од 23. децембра 1996. године до 11. фебруара 1999. године. Овај дио тужбеног захтјева је правоснажно одбијен као неоснован. Врховни суд је у Рјешењу број: Рев-784/05, од 30. новембра 2006. године, као разлоге за одбијање апелантове ревизије у овоме дијелу тужбеног захтјева, навео да је, након престанка стања директне ратне опасности, апелантовом имовином наставила основано да управља Општина Читлук, јер је тужена Општина Читлук сопственик дијела дионица, односно суопственик спорне имовине заједно са правним предником тужиоца и његовим запосленицима. С обзиром на то да се апелант прије наведеног датума није појављивао са захтјевом за враћање ове имовине, што није ни могао јер није био сопственик свога правног предника у тим околностима, Општина је ову имовину, као њен суопственик, давала у закуп за који је добијала новчану накнаду у виду закупнине. Стога, апелантов захтјев да му Општина Читлук управо по основу стицања без основа плати дио примљене закупнине није основан, јер, сходно мишљењу Врховног суда, Општина није управљала спорном имовином незаконито све док се апелант није појавио са захтјевом за њену предају у посјед, а то је било 11. фебруара 1999. године. Прије тога апелант није ни био активно легитимисан да поднесе било какав захтјев Општини Читлук. Због тих разлога, апелантов захтјев за враћање стеченог без основа до 11. фебруара 1999. године, према мишљењу Врховног суда, није основан.

55. У вези са становиштем Врховног суда да апелант прије 11. фебруара 1999. године није био активно легитимисан да тражи накнаду, будући да није био сопственик дионичког удјела свог правног предника, Уставни суд запажа да је у предметном парничком поступку тужилац предузеће "Компас-Међугорје" д.д. Међугорје, а не Зоран Бунтић, који је 11. фебруара 1999. године у судском регистру уписан као оснивач и лице овлашћено за заступање предузећа. Апелант као дионичко друштво је регистрован у судском регистру 17. децембра 1991. године. При чињеници да је у судски регистар у вријеме подношења тужбе као директор Друштва био уписан Зоран Бунтић, он је могао у име и за рачун Друштва да изнесе захтјев за потраживање које то правно лице има и из ранијег периода, то јесте од тренутка настанка обавезе, јер од 1991. године егзистира чињеница да је апелант уписан у судском регистру. Упис промјена већинског дионичара и лица овлашћеног за заступање не потири идентитет правног лица, јер је апелант, као посебно правно лице, одвојен од идентитета дионичара, а подаци уписани у судски регистар сматрају се истинитим и правно ваљаним све док се не избришу или не упишу даље промјене. Пошто правни учинци пословне способности постоје од дана уписа у судски регистар, то значи да дионичко друштво може да тужи и буде тужено од дана уписа с обзиром на то да је оно одвојено и различито од својих чланова. У стицању права и обавеза дионичко друштво наступа у своје име, то јесте самостално и одвојено од чланова друштва, као што је и имовина друштва самостална и одвојена од имовине чланова. Из наведеног, према мишљењу Уставног суда, произилази да је апелант био активно легитимисан да тражи накнаду и у периоду од 23. децембра 1996. године до 11. фебруара 1999. године. Осим тога, у вези са мобилизацијом и коришћењем Кампа "Међугорје" у периоду од 23. децембра 1996. године до 31. децембра 1999. године, Уставни суд подсјећа да је Одлуком Дома за људска права број: СН/01/6930, од 4. новембра 2003. године утврђено да Камп "Међугорје" представља имовину апеланта "Компас-Међугорје", у оквирима значења члана 1. Протокола број 1 уз Европску конвенцију (тачка 99. Одлуке), те да је свака оправдана јавна сврха за надзор Општине Читлук над Кампом "Међугорје" престала да постоји 23. децембра 1996. године, када је Парламент Федерације прогласио престанак стања директне ратне опасности у Федерацији БиХ. Од тог дана није било никакве оправдане јавне сврхе да Општина Читлук даље задржава

имовину Кампа "Међугорје" (тачка 106. Одлуке), као и у вези са околности да су одлуке Дома, у смислу члана II/1. Устава БиХ у вези са чланом 11. став 3. Анекса 6 Општег оквирног споразума за мир у Босни и Херцеговини, коначне и обавезујуће за све органе у БиХ, па и судове у БиХ, који су дужни да их примјењују и који нису овлашћени да преиспитују коначне одлуке Дома, па ни са становишта да ли су у складу с процесним или материјалним домаћим прописима. Уставни суд, такође, запажа да је чланом 80. став 1. Уредбе о критеријумима и нормативима распоређивања грађана и материјалних средстава у Оружане снаге и друге потребе одбране ("Службени лист РБиХ", број 19/92) предвиђена накнада за коришћење изузетих материјалних средстава од дана изузимања до дана враћања материјалних средстава. Чланом 63. став 8. и чланом 73. исте уредбе је предвиђено да се изузета (мобилизована) средства враћају по званичној дужности, уз издавање потврде о враћању, а чланом 82. став 1. Уредбе да се и накнаде за изузета средства обрачунавају и исплаћују по званичној дужности. Због тога, према мишљењу Уставног суда, није од одлучног значаја дан на који се апелант обратио Општини Читлук или суду ради враћања изузетог Кампа "Међугорје" и накнаде за његово коришћење, већ дан када је имовина изузета и дан на који је изузета имовина враћена (члан 80. став 1. Уредбе). Међутим, Уставни суд у овој фази поступка неће се бавити питањима правног основа и висине накнаде, јер ће о томе одлучити редовни судови, имајући у виду изложене околности и материјалне прописе. Уставни суд закључује да су у конкретном случају Кантонални и Врховни суд произвољно примјенили материјално право на апелантов штету, чиме је повријеђено апелантово право на правично суђење загарантовано чланом II/3.е) Устава Босне и Херцеговине и чланом 6. став 1. Европске конвенције.

Остали наводи

56. Уставни суд сматра да, с обзиром на закључке у вези са чланом II/3.е) Устава Босне и Херцеговине и чланом 6. став 1. Европске конвенције, није потребно посебно разматрати остале апелантове наводе у вези са повредом права на имовину из члана II/3.к) Устава Босне и Херцеговине и члана 1. Протокола број 1 уз Европску конвенцију.

VIII - Закључак

57. Уставни суд закључује да постоји повреда права на правично суђење у разумном року из члана II/3.е) Устава Босне и Херцеговине и члана 6. став 1. Европске конвенције у парничком поступку поведеном ради новчане накнаде, који се, након девет година, поново налази на рјешавању пред првостепеном судском инстанцом. Уставни суд, такође, закључује да постоји повреда права на правично суђење из члана II/3.е) Устава Босне и Херцеговине и члана 6. став 1. Европске конвенције у дијелу апелантовог захтјева у ком тражи да се врати стечено без основа за период од 23. децембра 1996. године до 11. фебруара 1999. године, јер су редовни судови произвољно примјенили право. Уставни суд, даље, закључује да је дио апелације којим се оспоравају пресуде Кантоналног суда, број: Пж-5/05, од 2. марта 2005. године и број: 070-0-Пж-07-000-054, од 22. марта 2007. године, те Рјешење Врховног суда, број: Рев-784/05, од 30. новембра 2006. године преурањено, у ком је првостепена пресуда укинута и предмет враћен Општинском суду на поновни поступак. У смислу члана 16. став 4. тачка 14. Правила Уставног суда, у том дијелу она је недопуштена у односу на остале сегменте члана II/3.е) Устава Босне и Херцеговине и члана 6. став 1. Европске конвенције, те члана II/3.к) Устава Босне и Херцеговине и члана 1. Протокола број 1 уз Европску конвенцију.

58. На основу члана 16. став 4. тачка 14, члана 59. став 2. алинеје 1. и 2. члана 61 ст. 1 и 2. и члана 64. став 1 Правила Уставног суда, Уставни суд је одлучио као у диспозитиву ове одлуке.

59. С обзиром на одлуку Уставног суда у овом предмету, није неопходно посебно разматрати апелантов предлог за доношење привремене мјере.

60. Сходно члану VI/4. Устава Босне и Херцеговине, одлуке Уставног суда су коначне и обавезујуће.

Предсједница
Уставног суда БиХ,
Сеада Палаврић, с.р.

САДРЖАЈ

НАРОДНА СКУПШТИНА РЕПУБЛИКЕ СРПСКЕ

- 450 Закон о запошљавању страних држављана
и лица без држављанства 1
- 451 Закон о бањама 3
- 452 Закон о измјенама и допунама Закона
о оружју и муницији 6

ВЛАДА РЕПУБЛИКЕ СРПСКЕ

- 453 Одлука о одобрењу средстава са рачуна
посебних намјена, број: 04/1-012-2-505/09 8
- 454 Закључак број: 04/1-012-2-494/09 8
- 455 План активности у припреми и спровођењу
мјера заштите и спасавања од шумских и
других пожара на отвореном простору у
Републици Српској у 2009. години 8

МИНИСТАРСТВО САОБРАЋАЈА И ВЕЗА

- 456 Правилник о допуни Правилника о
усклађивању и регистрацији редова вожње 14
- 457 Правилник о измјенама Правилника о
одређивању имена и ознака, вођењу евиденције
о именима и ознакама бродова унутрашње
пловидбе 15
- 458 Рјешење о именовању Комисије за усклађивање
редова вожње 15

ЦЕНТРАЛНИ РЕГИСТАР ХАРТИЈА ОД ВРИЈЕДНОСТИ

- Одлука о висини накнаде која се плаћа за
услуге Централног регистра хартија од
вриједности а.д. Бања Лука 15

УСТАВНИ СУД БиХ

- Одлука о допустивости и меритуму,
број: АП 1057/07 18

ОГЛАСНИ ДИО .....24 стране